ШУ АЗИЗ ВАТАН БАРЧАМИЗНИКИ! ЎЗБЕКИСТОН

ИШОНЧ

Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерациясининг газетаси • 12 апрель 1996 йил, жума • № 29 (276)

Ҳамкорлик самараси

ЙИЛИГА 500 МИНГ ЖУФТ «САЛАМАНДЕР»

Ҳозирги кунда Фарғона вилоятида 60 дан ортиқ қўшма корхона мавжуд. Улар орасида Германиянинг ишбилармон ва тадбиркорлари билан ҳамкорлик яхши самара бермоқда.

Ўтган йилнинг ёз ойларида Германиянинг жаҳонга машҳур «Салимеке» ихтиёридаги «Саламандер» фирмаси делегацияси Фарғонага келиб, шаҳардаги пойабзал фабрикасида бўлгач, қўшма корхона ташкил этиш мақсадида шартнома имзолаган эдилар. Шу шартнома асосида қўшма корхона эҳтиёжлари учун миллий банк орқали 2 миллион 150 минг немис маркаси миқдорида кредит ажратилди. Натижада қўшма корхона муддатидан анча олдин ишга туширилди. Жами бўлиб корхонани ташкил этишга 6,5 миллион немис маркаси миқдорида пул сарфланди.

Фарғонада Ўзбек-Герман қўшма корхонаси «Узсаламан» ишлари тезкорлик билан олиб борилди. Фарғоналиклар корхона цехлари барпо этишда бор имкониятларни ишга солишди. Республика енгил саноат ассоциацияси, вилоят ва шаҳар ҳокимлари барча шароитларни яратиб беришди. Асбоб-ускуналар, хомашё ва бошқа қисмлар Германиядан келтириб ўрнатилди. Уларни ўрнатиш, цехларни реконструкциялаш ишларида немис мутахассисларига корхона, муҳандис-техниклари, узоқ йиллар шу соҳада ишлаб катта тажриба тўплаган усталар яқиндан ёрдам бердилар. Шу кунларда қўшма корхонада 282 нафар ишчи меҳнат қиляпти. Тўрт хил маҳсулот ишлаб чиқариляпти.

Ҳозирги кунда бир сменада харидорларга 500 жуфт Ўзбекистоннинг энг сифатли пойабзали етказиб беріляпти. Йилига эса 500 минг жуфт чиройли ва чидамли харидоргир маҳсулот ишлаб чиқарилади.

Аҳмаджон ТЎХТАСИНОВ,
«Ишонч» мухбири

Жамоа шартномалари: қандай бажарилмоқда?

ИМКОНИЯТ РЕЖАНИ БЕЛГИЛАЙДИ

Урганч шаҳридаги «Хоразм ипаги» ҳиссадорлик жамияти воҳа енгил саноатининг йирик корхоналаридан биридир. Яқинда бу ерда касаба уюшма қўмитасининг конференцияси бўлиб ўтди. Унда 1995 йилги жамоа шартномасининг бажарилиши якунлари ва жорий йилдаги жамоа шартномаси лойиҳаси муҳокама қилинди.

Маълумки, жамоа шартномаларида меҳнатни муҳофаза қилиш тадбирларига кенг эътибор қаратилади. Ўтган йили бу ерда ҳам меҳнат муҳофазаси тадбирларига маблағ режадагидан зиёд, яъни 2500 минг ўрнига 2700 минг сўм ажратилди. Натижада ишчилар учун катта қулайликлар яратилди. Жумладан, асосий ишлаб чиқаришда ишловчи ипакчиларнинг эрталабки нонушталарига 320376 сўм, махсус кийим-бош ва пойафзал, эҳтиёт ҳимоя воситалари билан таъминлашга 61446 сўм, техника хавфсизлигини ошириш, иш шароитларини яхшилаш, дастгоҳларнинг ҳимоя жиҳозларини таъмирлаш учун 2578012 сўм маблағ сарфланди.

Ишчилар ҳар йили тиббий кўрикдан ўтказилиб турилади. Соғлиғи тўғри келмаганлар иложи борича енгил ишларга жалб қилинади. Корхонада маданий-маиший хизмат кўрсатиш хоналари ишлаб турибди. 7 нафар ишчи бепул санаторий ва дам олиш масканларига йўлланмалар билан таъминландилар.

Ишчиларни ижтимоий ҳимоялаш тадбирларига ҳам ўтган йили эътибор кучайтирилди. Фақат моддий рағбатлантиришнинг ўзига 8 миллион 762 минг маблағ сарфланди. «Қуёшча» болалар боғчасига 752 минг сўм харажат қилинди. Ишчиларнинг 240 фарзанди корхона ҳисобидан болалар оромгоҳида дам олди.

Яхши дам — меҳнатга ҳамдам, дейдилар. Турли кечалар, кўрик-танловлар, спорт мусобақалари ўтказилиб борилди. Айниқса, миллий байрамларимиз кенг нишонланди. Тўкин дастурхон атрофида санъаткорлар хизматда бўлишди.

Ишчилар ғамхўрликдан мамнунлар.

Ш. АҲМЕДОВ,
«ИШОНЧ» мухбири.

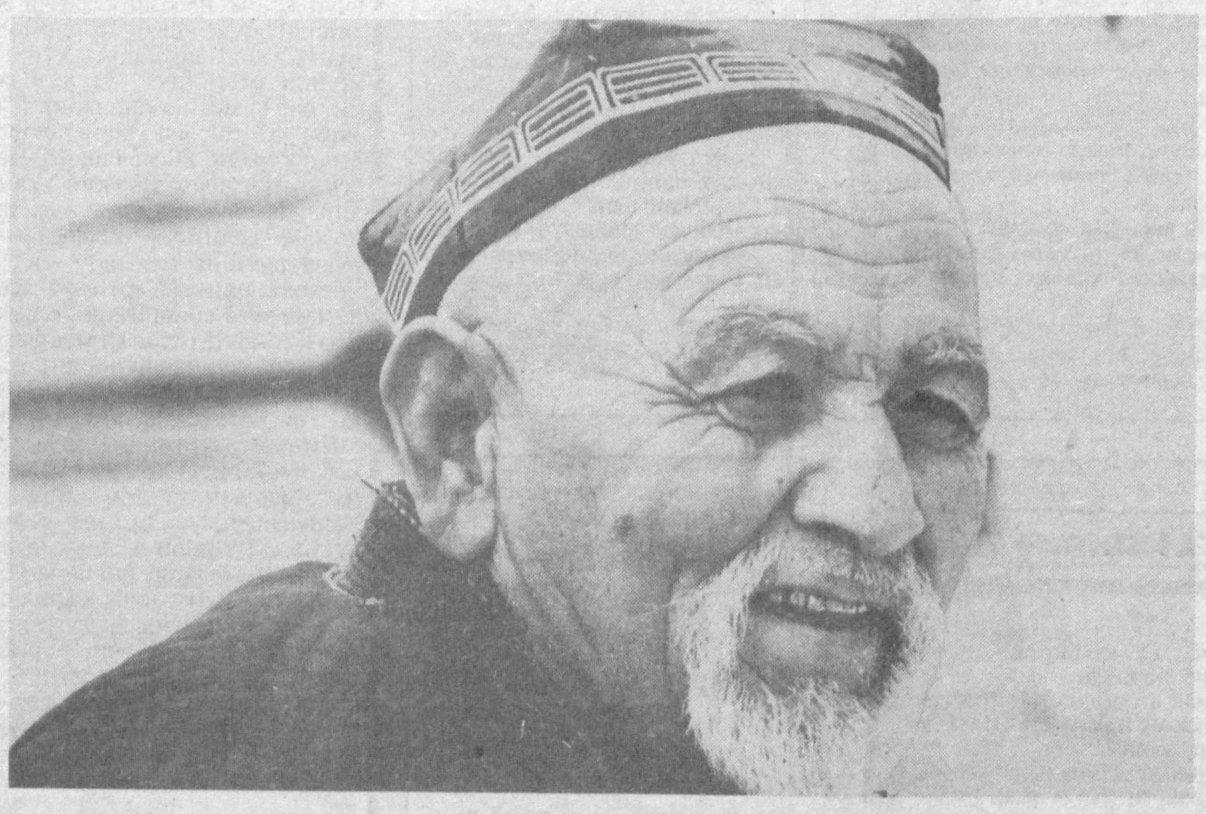

Фарғона туманидаги «Оқ олтин» жамоа хўжалигининг 13-бригадаси аъзолари тошлоқ ерларда деҳқончилик қилиб келишади. Бригадага тажрибали деҳқон, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган пахтакор Баракабой ота Пўлатов 45 йилдан буён раҳбарлик қилади. Тошлоқ, адир ерларда деҳқончилик қилишнинг ўзига яраша машаққатлари бор. Баракабой ота узоқ йиллик деҳқончилик тажрибасига, кишилар қалбига йўл топа билиш истеъдодига эга инсон сифатида иш юритади. У кишининг деҳқончилик борасидаги шогирдлари жуда кўп.

Айни кунларда улардан ўндан зиёди ота касби бригада етакчиси бўлиб ишлашаётир. Тажрибали деҳқон бошлиқ жамоа бу йил ҳар гектар майдондан 40 центнердан ғалла, 35 центнердан пахта етиштириш ниятида. Айни кунларда бригада кўкламги дала ишлари юксак уюшқоқлик билан олиб борилмоқда.

Суратда: бригада бошлиғи Баракабой ота Пўлатов.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛОВ сурати.

ҲИССАДОРЛАР ЮТУҒИ

Излаган имкон топар деганларидек, тадбиркорлик, ташаббускорлик ҳукм сураётган хўжаликлар иқтисодиётида юксалиш яққол кўзга ташланмоқда. Ишчиларга ғамхўрлик кучаймоқда.

Урганч туманидаги «Бунёдкор» ҳиссадорлик жамияти ҳам ана шундай хўжаликлардан биридир. Яқинда бунёдкорлар 640 ўринли мактаб биносини қуриб битказишди. Ҳозирги кунда улар «Нуртоб» Ўзбекистон-Туркия қўшма корхонасида қурилиш ишларини олиб бормоқдалар. «Бунёдкор»да меҳнатни муҳофаза қилиш, ишчиларни ижтимоий ҳимоялаш тадбирлари ҳам кенг кўламда амалга оширилмоқда. Ўтган йили касаба уюшмасининг ташаббуси билан корхона томонидан ишчиларга арзонлаштирилган гуруч берилди. Уй қураётган ишчиларга имконият даражасида ғишт, цемент ажратилмоқда. Бундан ташқари меҳнаткашларга моддий ёрдам кўрсатишга 10400 сўм маблағ сарфланди. Меҳнат жамоасининг тушликда овқатланиши учун ўтган йили 140000 сўм ажратилди.

Корхона ҳиссадорлик жамиятига айлантирилганда унинг акциялари номинал қийматида меҳнат жамоаси аъзоларига сотилди. Касаба уюшмасининг ташаббуси билан мазкур қимматбаҳо қоғозларнинг маълум қисми шу ерда узоқ йиллар давомида меҳнат қилганларга текин берилди.

Алишер РАҲМОНОВ,
Аҳмад ШИҲНАЗАРОВ.

Етти иқлим нафаси

МДҲ МАМЛАКАТЛАРИДА

Россия Президенти Б.Ельцин ядро хавфсизлиги масалалари бўйича Москвада бўлиб ўтадиган учрашув асосий эътиборни ядро материалларининг контрабанда йўли билан тарқалишига қарши курашга қаратишини маълум қилди. Хавфсизлик кенгаши йиғилишида у келгуси ҳафта саноати юксак тараққий этган етти давлат вакиллари учрашувида ядро материалларининг ноқонуний тарқалиши олдини олишга қаратилган чоралари қабул қилинишига эришишини таъкидлади. Ғарбнинг расмий раҳбарлари собиқ Иттифоқнинг барбод бўлиши ядро материалларининг махфий бозорини вужудга келтирган бўлиши мумкинлигидан чўчимоқдалар.

***

Чеченистонда ҳамон нотинчлик давом этмоқда. Россия хавфсизлик кенгаши, Давлат думасида бу масала кун тартибидан тушмаётганига қарамай, жаҳон жамоатчилиги ҳануз бу ерда одамлар ҳалок бўлаётганининг гувоҳи бўлиб турибди. «Франс-прес» хабарига кўра, чоршанба куни чечен кучлари бош штаби бошлиғи Аслан Масхадовга нисбатан уюштирилган суиқасд натижасида 10 киши ҳалок бўлган. Чеченистон ахборот вазири Угудовнинг айтишича, шарқий Чеченистон қишлоқларидан биридаги қабристонда қуръон тиловати вақтида портлаш юз берган. Остона остига жойлаштирилган бомба чамаси мўлжалдан эртароқ портлаб кетган. Портлаш вақтида А.Масхадов қарама-қарши томонда бўлган.

***

Чернобиль атом электр станциясининг келажак тақдирига бағишланган халқаро конференция давом этмоқда. Унда сўзга чиқувчилар фикрлари таҳлили Ғарб ва Украина экспертларининг бу ҳақдаги фикрларида катта фарқ борлигини кўрсатмоқда. Атом электр станцияси директори Сергей Парашин станция ҳаракати секинлаштирилган бомба бўлиб қолмаслиги учун жаҳоннинг 170 мутахассиси иштирокида ишлаб чиқилган тадбирлар изчил амалга оширилаётганини маълум қилди. Лекин буларнинг ҳаммаси Ғарб мутахассисларини тинчлантиришга ишончли асос бўлмаяпти.

***

Молдавия Президенти Марче Снегур республика Конституцион суди қарори асосида собиқ мудофаа вазири Павел Крянгэни ўз лавозимига қайта тиклади. Бироқ у вазир ваколатларини бирмунча қисқартирди. Бош қўмондонлик вазифаларини ўз зиммасига олди.

ХОРИЖДА

Тўрт кунлик расмий ташриф билан Францияга келган Хитой бош вазири Ли Пэн бу ерда бўлиши билан боғлиқ барча эҳтиёт чораларини Француз дипломатлари билан келишиб олганди. Ли Пэн хоҳ алоҳида шахс томонидан бўлсин, хоҳ кўчалардаги оломон томонидан бўлсин - норозиликлар намоён этилишига ғоят инжиқлик билан қарайди. Бироқ, шунга қарамай, Парижда Хитойда инсон ҳуқуқларининг бузилишига қарши норозилик намойиши барибир бўлиб ўтди.

Ли Пэн Парижда умумий ҳажми 1 миллиард 700 миллион долларга тенг контрактларни имзолаши керак. Бироқ, унинг маслаҳатчилари Французларга, жумладан, 33 аэробусларни сотиб олишда Хитой томони улар нархи 15 фоизга туширилишини кутаётганларини билдиришди. Франция ҳар қандай қилиб бўлса ҳам жаҳондаги энг истиқболли деб ҳисобланаётган Хитой бозоридан мустаҳкам ўрин олишга уринмоқда. Шу муносабат билан Хитойда ялпи маҳсулотларнинг йиллик ўсиши 9-10 фоизни ташкил этаётганини эслатиш жоиздир.

***

Хитой ахборот агентликлари хабарига кўра, 19-20 апрель кунлари Россия Президенти Б.Ельцин расмий ташриф билан бу ерга келади. Дастлаб у ХХР раиси, ХКП бош котиби Цзян Цземин билан яккама-якка суҳбатда бўлиши, кейин кенгайтирилган таркибда музокаралар олиб борилиши кутилмоқда. Ташрифнинг кейинги куни Шанхайда 15 га яқин муҳим ҳужжатлар имзоланиши керак. Бироқ ҳозиргача уларнинг фақат ўнтаси тайёр ҳолатга келтирилган. Биринчи бўлиб якуний ҳужжат- Хитой - Россия қўшма ахбороти имзоланиши, сўнг беш давлат Хитой, Россия, Қозоғистон, Тожикистон, Қирғизистон давлат бошлиқлари собиқ бутун Совет-Хитой чегаралари бўйлаб умумий битимга имзо қўйишлари керак. Ядровий ҳамкорлик бўйича ҳам битим тузилади. Бироқ, Сибир нефти ва газини, шунингдек, электр энергиясини Осиёга, асосан, Хитой, Жанубий Корея ва Японияга етказиб бериш бўйича битим қабул қилинувчи ҳужжатларнинг энг муҳими бўлади дейиш мумкин

***

Туркия билан Эрон ўртасидаги муносабатларга бирмунча совуқлик тушди. Анқара терроризмга алоқадорликда айбланаётган тўрт Эрон дипломатини чақириб олишни Теҳрондан талаб қилди. Айни пайтда Туркия ҳам Эрон томонидан жосусликда айбланаётган ўзининг тўрт дипломатини чақириб олади. Туркия мансабдор шахсларининг айтишларича, Эрон ўз дипломатларини чақириб олиш бўйича талабга жавобан юқоридаги «уйдирмани ўйлаб топган».

***

Кеча Бирлашган Миллатлар Ташкилоти хавфсизлик кенгаши Корея ярим оролидаги вазиятни муҳокама қилишга киришди. Айни пайтда Шимолий Корея делегацияси Япония ҳукуматидан қўшимча равишда гуруч етказиб беришни сўраш мақсадида Токиога йўл олди. Ўтган йили Япония ярим миллион тонна гуручни Шимолий Кореяга бепул етказиб берганди. БМТ озиқ-овқат ташкилотининг маълумотига кўра, Шимолий Корея озиқ-овқатларнинг жуда катта танқислигидан азият чекмоқда.

***

Африкани жаҳондаги ядросиз учинчи минтақа деб эълон қилиш мақсадида қитъанинг 53 мамлакати вакиллари Қоҳирада учрашдилар. Шартномага кўра, Африка мамлакатларига ядро қуролини асраш ва сотиб олиш, шунингдек, қитъада ядро синовларини ўтказиш ман этилади.

***

Америка вертолётлари юздан ортиқ муҳожирларни Либерия пойтахти Монровиядан қўшни Сьерра Леонеинг Фритаун шаҳрига элтиб қўйдилар. Кўчириб ўтказилганларнинг ярми америкаликлар, канадаликлар ва оврўполиклардир. Ғарбий Африка тинчликни ўрнатувчи кучлари Монровияда жанглар тўхтатилиши муносабати билан буфер зонасини ташкил қилдилар. Бундан мақсад ўзаро жанг қилаётган фракцияларни бир-биридан ажратишдир. Ғарбий Африка кучларига қарашли танклар шаҳарда муҳим позицияларни эгаллаб турганликлари хабар қилинади.

***

Норвегия нефть экспорти бўйича Саудия Арабистонидан кейин жаҳонда иккинчи ўринда туради. Давлат бу қимматли маҳсулот экспортидан жуда катта маблағларни қўлга киритиб келмоқда. Бироқ шу вақтгача олинаётган фойда мамлакатнинг ташқи қарзларини узишга сарфлаб келинаётганди. Норвегия давлат бюджети ҳамиша маблағ танқислигига асосланиб тузилар, харажатлар даромадлардан анча ортиб кетарди. Ниҳоят, 1996 йили тарихда илк бор Норвегия ташқи қарзлардан тўла қутилди.

Шу муносабат билан Норвегия ҳукумати парламент қўллаб-қувватлаши асосида ортиқча маблағларни махсус фондга тўплаб боришга қарор қилди. Тўпланган маблағлар мамлакат нефть заҳиралари тугагандан сўнг норвегларнинг келажак авлодлари томонидан фойдаланилади. Ҳисоб-китобларга қараганда, бу воқеа 30-35 йилдан кейин содир бўлиши керак.

Иқтисодиёт хабарлари

ИЛҒОРЛИК —КОНИ ФОЙДА

Фарғона вилоятида биринчилар қаторида пахта тайёрлаш режасини бажариб келган Бешариқ туманидаги «Ранқон» жамоа хўжалиги жамоаси ўз меҳнатлари мевасидан баҳраманд бўлаяптилар. Ўтган йили 905 гектар ернинг ҳар гектаридан 45,5 центнердан ҳосил олинди. Деҳқончиликдан 8 миллион 251 минг сўм соф даромад олинди.

Пахтанинг хўжаликда қолган қисмидан 767 тонна тола, 677 тонна кунжара, 130 тонна ёғ, 300 тоннадан кўпроқ шелуха олинади ва улар деҳқонларга тарқатилади.

Бу ерда ишсизликнинг олди олиниб, консерва ишлаб чиқариш, атлас тўқиш, терини ошлаш, пойафзал тикиш, гилам тўқиш, ип йигириш цехлари, ғишт заводи ва бир нечта тегирмон ишлаб турибди.

МЕҲНАТ МЕВАСИ

Фарғона консерва заводи жамоаси ўтган йилги мева ва сабзавотларни қайта ишлаб, сифатли маҳсулотлар тайёрлаб қўйган эдилар. Яқинда улар ҳамдўстлик мамлакатларига 48 миллион сўмлик маҳсулот жўнатиб, эвазига мўмай даромад олдилар.

С.МАҲМУДОВА,
«Ишонч» мухбири.

ҚИШЛОҚ ХОНАДОНЛАРИДА «ЗАНГОРИ ОЛОВ»

Навоий вилоятининг Навбаҳор туманида қишлоқ хонадонларини газлаштириш ишлари жадаллик билан давом этяпти.

Яқинда туманнинг «Гигант» ва Жамбул номли жамоа хўжаликлари ҳудудидаги қишлоқларга табиий газ келтирилди. Шу муносабат билан беминнат ва қулай «зангори олов»дан баҳраманд бўлган қишлоқларда катта тантаналар бўлиб ўтди.

ЧОРВАДОРЛАР МУШКУЛИ ОСОНЛАШДИ

Конимех туман марказида суюлтирилган газни балонларга қуйиш пункти фойдаланишга топширилди. Бу шохобча биргина Конимех туманигина эмас, балки Навоий вилоятидаги бошқа туманлар аҳолисига ҳам хизмат кўрсатади. Айниқса газ қуйиш пунктининг ишга туширилиши билан Қизилқумдаги олис яйловларда меҳнат қилаётган чорвадорларнинг мушкули осон бўладиган бўлди.

ТАЛАБ ОШДИ

Зарафшондаги «Зорис-парк» корхонаси бундан уч йил муқаддам дастлабки маҳсулотларини чиқарган эди. Эндиликда корхона тамғаси туширилган олтин тақинчоқларга айниқса, Россия бозорларида талаб анча ошган.

Ҳозирги кунга Зарафшоннинг ўзида корхонанинг ўз фирма дўкони ишлаётган бўлса, яқин кунлар ичида Бухоро, Навоий шаҳарларида ҳам шундай дўконлар иш бошлайди. Кейинчалик эса Самарқанд, Тошкент ва Наманган шаҳарларида корхонанинг фирма дўконларини очиш мўлжалланмоқда.

А. ҲАСАНОВ.

Муаммо, мулоҳаза, таклиф

БУЮРТМАЧИ ВА ДЕҲҚОН МАНФААТИ

— Очиғини айтганда, деҳқон-фермер хўжаликлари билан тузилган контрактация шартномалари бир чеккада қолиб кетмоқда, — дейди вилоят давлат мулкини бошқариш ва тадбиркорликни қўллаб-қувватлаш бошқармаси бошлиғи Аброр КАРИМОВ. — Натижада ишлаб чиқаришда самара бўлмаяпти. Деҳқон-фермер хўжаликлари дадил қадам ташлай олмаяпти. Чунки унда ғалла комбайни, пахта териш ва ташиш машинаси йўқ. Мен кузда шундай воқеанинг гувоҳи бўлдим. Йиғим-терим пайтида бир деҳқон хўжалиги пахтаси бутунлай очилиб, ерга тўкилиш арафасида директорга ялиниб-ёлвориб пахтасини зўрға териб олди. Орадан 25 кун ўтгач, яна ўша деҳқон-фермер даласидан ўтсак, пахтаси ҳали топширилмасдан турибди. Пахтанинг сифати анча бузилган. Ҳокимликнинг аралашуви билан транспорт ажратилиб, пахта қабул пунктига етказиб берилди. Шартнома шартларининг ишламаётганлигига бу яккаю-ягона мисол эмас. Деҳқон меҳнатидан қачон манфаат кўради? У тузган шартнома шартлари муддатида бажарилсагина манфаат топади.

—Контрактация матнида маҳсулот келишилган нархда сотилади, дейилган. Бу менимча тўғри ва деҳқон манфаати ҳимояга олинган, — дейди Ғаллаорол деҳқончилик-саноат иқтисодий масалалар бўйича ўринбосари Абдусалом АБДУҒАФФОРОВ. — Маҳсулот пишиб етилгач, бозор ўрганилади ва томонлар «келишув баённомаси»ни тузишади. Келишилган нархда дейишнинг салбий томони ҳам бор. 40 фоизли авансни ҳисоблаб чиқариш ва тўлашда ноаниқликлар келтириб чиқаради. Шундай бўлсада, авансга ўтган йилларда шаклланган нарх-наво асос қилиб олиниши мумкин.

Шартнома тузишда ҳали ҳам юқоридан буйруқ кутиш бор. Аслида «Буюртма папкаси» ноябрь-декабрь ойларида очилиши керак. Хўжаликларимиз харидорларни ноябрь, декабрда қидириши ва шартномани ўша пайтда тузишлари керак. Аванс ҳам янги ҳосилга замин яратилаётган пайтда тўланиши лозим.

Шартномаларнинг кечикишига, харидорнинг вақтида топилмаслигига бозорни ўрганиш, маркетинг хизмати йўлга қўйилмаганлиги сабабдир. Хўжаликларда ҳали ҳам бошлиқ хўжайин. У деҳқонга нима эк, деса, ўша нарса экилмоқда. Узум тайёрлаш вақтида соҳибкор узум навларига қараб термайди. Баян ширинми, кишмиш ва даройими аралаш-қуралаш қилиб териш ва топшириш давом этмоқда. Бу ҳол деҳқон манфаатига, даромадига таъсир этмай қолмайди.

Бугунги кунда шартнома тузган тайёрловчи ташкилотнинг ҳисоб рақамида пули йўқ. Натижада тайёрловчи айланма маблағи бўлмаганлиги сабабли аванс ва жарима пулларини вақтида ўтказиб бераолмаяпти. Демак, деҳқон манфаатдорлик асосида ишга киришолмаяпти. Энди деҳқон ҳам, хўжалик ҳам, тайёрловчи ҳам шартномани ҳақиқий ҳужжат сифатида қарайдиган вақт келди.

— Контрактация шартномалари матни ҳамда Низом талабга жавоб бермайди, — дейди Жиззах вилоят агросаноат уюшмаси бош мутахассиси Отақул БЕРДИҚУЛОВ. — Намунавий контрактация шартномаси матнини ва шаклини Ўзбекистон адлия вазирлиги кўрган бўлиши мумкин, лекин экспертизадан ўтказмаган. Шартномаларда ва Низомда аъло навли дон, ўсимликлар ҳамда ўт уруғлари бўйича, пилла, турли дон, тухум, жун бўйича аванс бериш фоизлари ифодаланмаган. Аванс бериш кузда тутилмаса, ўз-ўзидан мулкий жавобгарлик ҳам бўлмайди. Хўжалик суди мулкий жавобгарлик бўлмаган аризани ва шартномани ҳар қанча даъво сўзлари ёзилмасин, қабул қилмайди. Шартномага оид ўтказилган йиғилишларга ҳуқуқшунослар қатнашмаяпти. Аввало, шартномалар ноябрь, декабрда тузилиши керак. Аванс пуллари бериш ноябрь, декабрь, январь, февраль ойларида фоиз ҳисобида тақсимлаб тўланиши керак. Пахта хом ашёси бўйича намунавий контрактация шартномасининг 3-бетидаги «в» бандининг охирги «ҳисоблашади» сўзи «ўтказиб беради» ибораси билан алмаштирилиши керак.

Раҳбарлар бугун шартнома тузилса бўлди, дейишади. Эртага нима бўлиши билан қизиқмайдилар. Шартнома тузишда ҳуқуқшунослар қатнашмаганлиги сабабли 1995 йил давомида хўжалик судига ҳеч мурожаат этмади.

Шартнома матнида кўпроқ тайёрловчи манфаати ифодаланган. Деҳқон, маҳсулот етиштирувчи манфаати етарли ҳимоя қилинмаган. Томонлар жавобгарлиги тенг эмаслигига мисол келтирмоқчиман. Маҳсулотни вақтида териб улгурмаган хўжалик ҳар кечиккан кунига 0,5 — 1 фоиз устама ва банк фоизи тўлаган бир пайтда, тайёрловчи ташкилотники 0,1 фоиз қилиб белгиланган. Аванс ўз вақтида тўланмаса тайёрловчи қанча жарима тўлаши ҳам ифодаланмаган.

Шартнома матнида томонларнинг норозиликлари ифодаланган банд ҳам бўлиши керак. Хуллас, шартнома нусхалари қишлоқ хўжалигини кўтаришга, маҳсулот етиштирувчи манфаатини тўла ҳимоя қилишга мос ҳужжат бўлишига ҳали анча бор.

Абдураим БЕРДИБЕКОВ — Дўстлик агросаноат фирмаси бош директори ўринбосари, иқтисодчи: — Фирмамиз ихтиёрида 8 та хўжалик бўлиб 2310 тонна мева, 4300 тонна узум, 2500 тонна сабзавот, 480 тонна полиз маҳсулотлари, 50 тонна картошка, 800 тонна пахта етиштиради. Хўжаликларимиз Пахтакор, Мирзачўл, Жиззах, Зомин тайёрлов корхоналари билан шартномалар тузишди. Ишлаб чиқаришга кетадиган харажатлар уруғ, иш ҳақи, ёқилғи мойлаш, техникаларни таъмирлаш, аммортизация харажатлари аниқ бўлмаганлиги сабабли маҳсулотларнинг нархини чиқариш муаммо бўлса, иккинчидан тайёрловчи ташкилотларнинг банкдаги ҳисоб рақамларида умуман пуллари йўқ. Ҳозирги пайтда тайёрлов идоралари ўз ҳисоб рақамларига пул тушириш ишлари билан банд.

Деҳқон ва соҳибкор ёки боғбон манфаати шартномаларда қатъий ҳимоя қилиниши керак. Аслида улар манфаати етарли ҳимоя қилинмаяпти.

— Касбим иқтисодчи бўлмасада, ҳосил етиштирувчи ҳар йили иқтисодий зарар кўриб келаётганидан воқифман, — дейди Бахмал туманидаги «Ойқор» ширкат хўжалиги боғдорчилик бригадаси бошлиғи Юсуф Йигитов. — Иқтисодий зарарнинг катта қисми транспорт хизматидан келади.

Ёз ойлари эртаги олмаларимиз, олхўриларимиз, шафтолиларимиз ғарқ пишади. Шу пайт қўлимиз-қўлимизга тегмай қолади. Ҳатто бош қашишга вақтимиз бўлмайди. Маҳсулотни транспортга ортиб Ғаллаорол, Булунғур ёки Самарқанддаги мевани қайта ишлаш корхоналарига шошиламиз. Нима бўлсаям, маҳсулотни тезроқ топширсак, белгиланган режани эртароқ бажарсак деймиз. 60 километр масофани босиб, Ғаллаоролга келсак, турнақатор машиналарга дуч келамиз. Иложимиз қанча, навбат кутамиз. Тўрт соатдан кейинми, беш соатдан кейинми навбат келади. Заводдагилар қандай нарх белгиласа ўша нархга рози бўлиб топшириб кетамиз. Иккинчи марта келганимизда завод бузуқ бўлади. Транспортни Булунғур тарафга қараб ҳайдаб кетамиз. Бу ерда ҳам техникалар тирбанд. Заводнинг қаеридадир «отказ» жойи бор экан, ўшани ҳамма қидирмоқда. Шу пайт кимдир Самарқанддаги завод маҳсулот йўқлигидан тўхтаб турганлигини айтади. КамАЗ рулини Самарқандга қараб бурамиз.

Бунақа ҳодисалар мавсум тугагунча тез-тез бўлиб туради. Бундай манзараларни кўравериб, кўзимиз пишиб қолган. Етиштирилган маҳсулотларни олиб кетиш учун заводлар транспорт воситасига эга эмас. Хўжаликлар маҳсулотларини ўз транспорти орқали йиғиб-териб топширади. Завод хўжаликка фақат бориш-келиш километрига қараб ҳақ тўлайди. Қайта ишлаш корхонаси олдида ярим кунлаб навбат кутган техникамизга завод бир тийин ҳам пул тўламайди. Юкни заводга жўнатиш олдида ҳам техника бизга боғлиқ бўлмаган сабабларга кўра тўхтаб қолади. Бу харажатни ким тўлайди? Контрактация шартномаси буюртмачи айби билан неча соатлаб ёки кун бўйи юк билан, ёхуд юксиз туриб қолган транспортчиларга завод томонидан ҳақ тўланиши кўзда тутилиши керак, деб ўйлайман.

Биз юқорида шартномаларга муносабатларни кўриб ўтдик. Баъзилар мазкур ҳужжат тузаётган томонларга манфаат келтиради деса, баъзи кишилар ундан манфаат топиш қийин деган хулосалар беради.

Хўш, шартномага муносабат нега бундай? Шартномалар билан боғлиқ муаммолар нималардан иборат?

Бу саволларга жавобни қисман Республика Адлия вазири С. Мирсафоевнинг матбуот орқали чиқишидан топамиз: — Биз қишлоқ хўжалигида тузилаётган шартномаларнинг аҳволидан қониқиш ҳосил қилолмаймиз. Яқинда бу масала ўрганилганда талайгина хато ва камчиликларга йўл қўйилаётгани аниқланди. Жойларда тузилган контрактация шартномаларининг кўпи амалдаги қонунчиликка тўла мувофиқ келмайди. Контрактация шартномаларида хўжаликлар ҳуқуқларининг бузилишига йўл қўйилган. Мажбуриятлар ўзаро мувофиқ тақсимланмаган, айрим ҳужжатларда маҳсулот етказиб бериш ва қабул қилиш муддатлари, маҳсулотнинг нархи, унинг миқдори белгиланмаган, ҳамкорлар манзили, банк реквизитлари кўрсатилмаган. Намунавий шартномаларга баъзи рақамларни ёзиб, шартнома тузди, деб мутасадди ташкилотларга ҳисобот бериб юборилган...

Алибой ЭРГАШЕВ,
«ИШОНЧ» мухбири.

***Таҳририятдан:** Хуллас, шартнома талаби ва маданиятини ошириш учун ҳали кўп иш қилиш, бу соҳада маълум тажриба орттириш, энг муҳими, унинг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаш керак. Шуни ҳам айтиш керакки, буюртмачилар билан маҳсулот ишлаб чиқарувчилар ўртасида йил бошида контрактлар тузиш ҳам юртбошимизнинг маълум фармонлари, қизғин саъй-ҳаракатлари билан шу йилдан қонуний тус ола бошлади. Ишлаб чиқарувчилар билан буюртмачилар ўртасидаги муносабатларни ҳар икки томон учун пировард натижада истеъмолчи кенг халқ оммаси учун манфаатли бўлишга эришиш иқтисодий ислоҳотларнинг муҳим таркибий қисмидир.*

Ўйлаймизки, ушбу мақоламиз қишлоқ хўжалиги, қайта ишлаш саноати, тайёрлов идоралари, мутахассислар, олимлар эътиборини тортади. Азиз муштарийлар, сизларнинг ҳам шу долзарб масала юзасидан фикр-мулоҳазаларингизни кутамиз.

САЛМОҚЛИ ҲИССА

Республика кўчмас мулк биржасининг ташкил топганига 2 йил тўлиши муносабати билан «Биржалар уйи»да матбуот, радио ва телевидение ходимлари билан мулоқот бўлиб ўтди. Унда биржа раҳбарлари ва вилоят бўлим бошлиқлари қатнашди. Биржа фаолияти ҳақида Республика кўчмас мулк биржасининг бошқарув раиси Равшан Пўлатов қуйидагиларни сўзлаб берди:

— Биржамиз иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш, ҳуқуқий мулкни ҳимоя қилиш, ишбилармон ва тадбиркорликни ривожлантириш, корхоналарни давлат тасарруфидан чиқариш каби вазифаларни бажаради. Икки йил унча катта муддат эмас. Лекин шу даврлар ичида биржамиз ўз йўлини, фаолият йўналишини топиб олди. Танловлар, ким ошди ва биржа савдоларини мунтазам ўтказиб келаяпмиз. Бошланиши ёмон эмас. 1994 йил 8 апрелдан бошлаб иш бошлаган бўлсак, шу йилнинг ўзида 405 та, 1995 йилда 8481 та, 1996 йилнинг 1 чорагида 5057 та иншоот давлат тасарруфидан чиқарилди ва улар мулкчилик шаклини ўзгартирди.

Шу кунга қадар Республика кўчмас мулк биржасида 1474146,6 минг сўмлик 13943 та иншоот янги мулкдорлар қўлига ўтди. Шу жумладан хизмат кўрсатиш тармоқлари бўйича 1246 та, 354 та қурилиши тугалланмаган иншоотлар, 2240 та автотранспорт воситалари, 1053 та уй-жой, 7912 та ер майдонлари ва участкалари, 8 та зарар кўриб ишлаётган 10 та кичик ва ўрта ишлаб чиқариш корхоналари, 157 та ёқилғи-мой қуйиш шохобчалари, қишлоқ хўжалик вазирлигига қарашли 882 та, ўзбекистон мева-сабзавот концернига қарашли 86 та иншоотлар сотилди.

Биржалар уйига кўчиб ўтганимиз қувончли воқеадир. Олдимизда катта ишлар турибди. Жамият, миллат ва давлатимиз равнақи учун астойдил меҳнат қиламиз, — деб тугатди ўз сўзини Равшан Пўлатов.

Суҳбат вақтида ер майдонларига бўлган талаб айниқса Фарғона, Андижон, Бухоро, Самарқанд, Наманган вилоятларида ошиб бораётганлиги таъкидлаб ўтилди. Бу жараённи Хоразм вилояти вакили ҳам тасдиқлаб шундай деди:

— Хоразм вилоятида 1996 йилда жами 1500 та ер майдони сотилиши керак. Лекин йилнинг биринчи чорагида 375 ўрнига 453 та ер майдони сотилди. Вилоятда биржа савдолари жуда қизғин ва фаоллик билан ўтмоқда.

Сўнгра журналистларни қизиқтирган саволларига жавоблар берилди. Суҳбат чоғида, бозор иқтисодиёти ривожланиб, иқтисодий ислоҳотлар чуқурлашиб боришида Республика кўчмас мулк биржасининг ҳам салмоқли ўрни борлиги қайд қилинди.

Шомахмуд ШОБИЛОЛОВ,
«ИШОНЧ» мухбири.

ОБ-ҲАВО ВА САЛОМАТЛИК

Ўзбекистон об-ҳаво бюросининг берган маълумотига қараганда, келгуси ҳафтанинг дастлабки кунларида республикамиз ҳудудида ёмғир ёғиб туради. Ҳафта давомида баҳорий илиқ иқлим ҳукм суради. Кечаси ҳарорат 7-12 даража илиқ, кундуз кунлари эса ҳарорат 22-27 даража иссиқ бўлади. Ёмғир ёғаётган кезлари ҳарорат 16-21 даража илиқ бўлиши кутилади.

Жанубий ҳудудларда эса кечаси 10-15 даража илиқ, кундуз кунлари ҳарорат 24-29 даража иссиқ келиши кутилади. Умуман ҳафта мобайнида об-ҳаво тез-тез ўзгариб туради. Қуёшнинг заррин нурлари остида сайр қилиб туришнинг ҳам фойдаси катта.

Ҳафтанинг 18-19 апрель кунлари «геомагнит бўронлари» бўлиб ўтади. Магнит ўзгаришларига сезгир одамларнинг 20 фоизи бўлажак магнит бўронларидан 1-2 кун илгари уларнинг ноxушроқ сезадилар, яъни ўз таналари аъзоларида безовталикни ҳис этадилар. Магнит бўронлари содир бўлаётган пайтнинг ўзида эса, унинг саломатликка таъсири жуда суст бўлади ёки бутунлай сезилмайди.

Бу кунларда сурункали бўғим касаллиги бор кишилар бўғимларида симиллаган оғриқ сезадилар. Уларга иссиқроқ жой хуш ёқади. Юрак-томир касалликлари бор кишилар ҳам бироз безовталанадилар, бош оғриши мумкин. Шу боис очиқ ҳавода сайр қилиш, эрта ётиб, эрта туриш ҳар қандай ноxушликнинг олдини олишда омил бўлади.

Одам танаси учун ноқулай кунларда бирон хасталик хуружида истеъмол қилинадиган дорини олдиндан ичиб олиш эҳтиёт чораларидан ҳисобланади. Таомларда кўкатлар кўпроқ бўлишига эътибор бериш керак.

Саломат бўлинг.

Касаба уюшмалар ҳаёти

ЭНЕРГЕТИКЛАРНИНГ ЯНГИ МАРРАЛАРИ

Касаба уюшма қўмиталари бозор муносабатларининг мураккаб шароитларида хўжаликлар раҳбарлари билан биргаликда оддий меҳнатчиларга ғамхўрлик қилиш йўлларини қидириб топмоқдалар. Тармоқда меҳнаткашларнинг ижитимоий-иқтисодий манфаатлари ва қонуний ҳақ-ҳуқуқлари масалалари қандай ҳал қилинаётгани, меҳнат, соғлиқ ва атроф-муҳит муҳофазаси, меҳнат интизомини мустаҳкамлаш, спорт-соғломлаштириш ва маданий оқартув ишларини янада ривожлантириш йўллари Ўзбекистон энергетиклари касаба уюшмаларининг Тошкентда бўлиб ўтган III пленумида кўриб чиқилди.

Тармоқ касаба уюшмалари Марказий Қўмитасининг раиси Х. САМАТОВ ўз маърузасида бугунги кундаги энг асосий вазифа меҳнатчиларимизни доимий иш билан барқарор таъминлаш эканлигини таъкидлаб ўтди. Ишчилар миқдорининг сақлаб қолган ҳолда, қўшимча иш жойларини яратиш тўғрисида қайғураётган корхоналар тўғри йўл тутмоқдалар.

Масалан, Сирдарё электр тармоқларида қўшимча равишда ғишт, лаган, косалар ишлаб чиқариш йўлга қўйилди. Қашқадарё электр тармоқларида чойшаблар ва болалар кийимлари тайёрлашга киришилди. «Ўзбекгидроэнерго қурилиш» трестининг «Энергоқурилишиндустрия» корхоналари уй-жойлар қурилиши учун ёпма блоклар, Хоразм электр тармоқлари гилам ва тикилган буюмлар тайёрлаб аҳолига сотмоқдалар.

Наманганадаги «Электроқурилишматериаллари» корхонасининг иш тажрибаси айниқса ибратлидир. Директор М. Усмоновнинг ташаббуси ва касаба уюшмалар қўмитаси раиси З. Насимовнинг қўллаб-қувватлаши билан корхона жамоаси 19 номдаги халқ истеъмол моллари ишлаб чиқаришни йўлга қўйди. Бундай маҳсулотлар миқдори корхона ялпи ишлаб чиқаришининг 50 фоизини ташкил қилмоқда.

— Ҳар бир касаба уюшма ходимининг вазифаси, — деди Х. Саматов, — ҳар бир корхонада халқ истеъмоли моллари ишлаб чиқариш учун шароит яратиш ҳақида ташаббус кўрсатиш бўлиши керак. Зеро, бу қўшимча иш жойлари ташкил қилиш ва мавжуд кадрларни сақлаб қолиш имконини беради.

Маърузачи ва энергетика корхоналарининг касаба уюшма ташкилотлари вакилларининг нутқларида асосий эътибор жамоа шартномалари тузиш ва уларнинг бажарилишини назорат қилишга қаратилди. Чунки республикада янги Меҳнат Кодексининг 1 апрелдан эътиборан кучга кирганлиги муносабати билан бу шартномаларнинг роли янада ортди. Чунки янги Меҳнат қонуни меҳнат шартномаларининг роли янада ортди. Чунки янги Меҳнат қонуни меҳнат жамоаларининг ҳуқуқларини анча кенгайтиради. Зеро, уларнинг ижтимоий-иқтисодий ҳимояси жамоа шартномаси ва битимлар орқали мустаҳкамланади. Ишлаб чиқариш зарурати билан бошқа ишга ўтказилишда ҳақ тўлаш, маъмурият ташаббуси билан ишдан бўшатишни касабақўм розилиги билан амалга ошириш, ишловчиларни махсус озиқ-овқат ва ҳимоя воситаси билан таъминлаш сингари масалалар айнан шу шартномалар асосида ҳал қилинади.

Пленумда тармоқда ишлаб чиқаришда жароҳатланиш ҳолати, иш ҳақини белгиланган муддатларда бериб бориш, меҳнаткашлар ва уларнинг оилаларини соғломлаштириш бўйича ишларни яхшилаш масалалари атрофлича муҳокама қилинди. Корхоналар жамоаларида жисмоний тарбия ва спортни янада ривожлантириш зарурлигига эътибор қаратилди.

Пленум қатнашчилари касаба уюшмалар ходимлари, республика энергетикларининг барча касаба уюшма фаоллари меҳнаткашларнинг ижтимоий-иқтисодий муҳофазаси бўйича фаолиятини яхшилаш юзасидан барча тадбирларни амалга оширадилар, деб ишонч билдирдилар. Чунки буларнинг ҳаммаси республикамиз мустақиллигини мустаҳкамлашга хизмат қилади.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан тегишли қарорлар қабул қилинди.

Пленум ишида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши раисининг ўринбосари О. А. Муҳиддинов қатнашди ва нутқ сўзлади.

Александр СИЛЕЕНКОВ, «ИШОНЧ» мухбири.

ҲАМКОРЛИК КЕНГАЙМОҚДА

Ўзбекистондаги корхоналар ва фирмаларнинг хорижий шериклар билан савдо-сотиқ соҳасидаги алоқалари тобора кенгайиб бормоқда. Бу тиббиёт соҳасида ҳам кўзга ташланиб турибди.

«TIHE-96» («Соғлиқни сақлаш-96») иккинчи халқаро кўргазмаси яқинда Тошкентда ўтказилганида янги ишлаб чиқариш тўғрисида битим имзоланди. Ўзбекистон томонидан «Ўзкимёфарм» ҳиссадорлик жамияти, «Ситт фарм» ташқи савдо бирлашмаси ва Олмония томонидан «Тамед фарма» (Верне шаҳри) фирмаси вакиллари ана шу хайрли ишга бош қўшдилар.

Мухбиримиз Фарҳод РАСУЛОВ «Ўзфармсаноат» концерни бошқаруви раисининг ўринбосари, «Ўзфармэксим» ташқи савдо бошқармасининг бош директори Шукрулло КАРИМОВ билан учрашиб, мазкур янги ишлаб чиқаришни барпо этиш билан боғлиқ саволларга жавоб беришни илтимос қилди.

— Шукрулло Сапаевич, айтингчи, немис фармацевтлари билан тузилган контрактдан кўзланган мақсад нималардан иборат?

— Аввало шуни таъкидлаш керакки, «Тамед фарма» Олмониянинг машҳур «Санавита» фирмасининг таркибий қисми ҳисобланади. Олмониялик ҳамкасбларимиз билан яқинда имзоланган битимдан кузатилган асосий мақсад — «Ўзбеккимёфарм» ҳиссадорлик жамияти негизида дори-дармонлар ишлаб чиқарилишини барпо этишдир. Бу янги ишлаб чиқаришнинг юридик шахс сифатида рўйхатга олинишини талаб қилмайди. Тошкент кимё фармацевтика заводи цехларидан бирида бунинг учун алоҳида жой ажратилади ва биргаликда дори-дармонларни тайёрлаш йўлга қўйилади. Бу эса ўз навбатида республика учун жуда зарур маҳсулотни тайёрлаш имконини яратибгина қолмай, айни пайтда янги иш жойларини вужудга келтириш муаммосини маълум даражада ҳал этиш сари йўл очади. Бу ерда «Санавита» фирмасининг лицензиялари асосида капсулали ва таблеткали дори-дармонлар тайёрланади.

— Биргаликда фаолият қачондан бошланади ва тайёрланадиган дори-дармонларнинг хиллари қандай бўлади?

— Янги ишлаб чиқариш 1996 йил охирларида иш бошлайди. Унгача завод цехларидан бирида янги қувватлар ишга тушириладиган жой қайта қурилади. Дори-дармонларни тайёрлаш учун зарур бўлган хом ашё ва бутлаш материаллари Олмониядан олиб келинади. Дастлабки пайтларда тайёрланадиган дори-дармонларнинг хиллари нисбатан камроқ бўлади, албатта. Аввало, бромгексин, бисептол ва индометацин тайёрлаб чиқарилади. Кейинчалик эса дорилар хили кўпайиб боради. Масалан, капсулали дорилар, суспензия, суркагич ва суюқ дорилар ишлаб чиқарила бошлайди.

Шуниси диққатга сазоворки, биз ишлаб чиқарадиган дори-дармонлар чет эллардан ташиб келинаётган худди шу хил маҳсулотлардан анча арзон бўлади ва демак, харидорлар дидига ва имкониятига мос бўлиб тушади.

Қадимий «Санавита» фармацевтика фирмаси билан ҳамкорлик қилиш Ўзбекистон дори-дармонлар бозорини энг замонавий маҳсулотлар билан тўлдириш, ишлаб-чиқаришга янги технологияларни жорий қилиш, ходимларимизнинг касб-кор малакасини ошириш учун кўмаклашади. Хорижий фирмалар ва мутахассислар билан ана шу хилда яқиндан ҳамкорлик қилишнинг янги шакли фақат фармацевтика соҳасида эмас, айни пайтда Ўзбекистон халқ хўжалигининг бошқа тармоқларида ҳам кенг қўлланилишига ишончим комил.

Касаба уюшмаларида

ЭЛ МАНФААТИ ЙЎЛИДА

Беруний тумани агросаноат комплекси ходимлари касаба уюшмаси қўмитасида 60 та бошланғич касаба уюшмалари қўмитаси мавжуд бўлиб, унда 21450 та касаба уюшма аъзолари бор. Ўтган йили Вазирлар Маҳкамаси пахта ва бошқа деҳқончилик маҳсулотларини ўз вақтида териб олиш ва йиғим даврида меҳнаткашлар муҳофазасини таъминлаш ҳақидаги қарори асосида бошланғич касаба уюшмалари ташкилотлари тегишли чора-тадбирлар ишлаб чиқишди. Бу тадбир юзасидан туман касаба уюшмалари қўмитасининг кенгайтирилган мажлиси бўлиб ўтди. Унда асосан пахта териш машиналарида, транспорт воситаларида узатиш системаларида, юк ортиш, тушириш ишларида техника хавфсизлиги қоидаларига тўлиқ риоя қилиш, дала ишларида санитария-гигиена ишларини олиб бориш, меҳнаткашларнинг саломатлигини назорат қилиб туриш каби тадбирлар белгиланди. Шунингдек, дала ишлари даврида меҳнаткашларни иссиқ овқат, дам олиш жойлари матбуот воситалари билан таъминлаш, концертлар уюштириш кўзда тутилиб, бу тадбирлар ўз вақтида бажариб борилди.

Туман агросаноат комплексида 38 та ташкилот жамоа хўжалиги, деҳқон-фермер уюшмалари билан меҳнаткашларнинг жамоа шартномаси тузилиб, ҳозирги кунда улар билан ҳамкорлик қилмоқдалар. Агросаноат мажмуаси корхоналари касаба уюшмаси гуруҳларида соғломлаштириш фонди ҳисобида 3 санаторий-профилакторий фаолият кўрсатиб келмоқда. Жумладан, пахта заводи қошидаги 50 ўринли санаторий-профилакторий, туман ишлаб чиқариш корхонаси қошидаги 50 ўринли, «Правда» жамоа хўжалигида жойлашган 100 ўринли «Қиётобод» санаторий-профилакторийлари меҳнаткашлар хизматида.

Ҳар йили туман ҳокимлиги, туман халқ таълими бўлими, касаба уюшма ташкилотлари билан ҳамкорликда болалар саломатлигини яхшилаш борасида иккита оромгоҳ фаолият кўрсатади. Болаларнинг мазмунли дам олишлари учун касаба уюшма ташкилотлари барча мавжуд имкониятлардан фойдаланиб, улар учун шароитлар яратиб келмоқда. Ўтган йили 30 нафар бола Тошкент вилояти оромгоҳларида ёзги таътилларини мазмунли ўтказиб қайтишди. Шу кунларда Беруний тумани касаба уюшмалари қўмитасида ҳам миллий байрамимиз бўлган Наврўз тантаналари давом этмоқда. Анъанавий байрамимиз бўлган Наврўз байрамида отахонларимиз, кам таъминланган оилалар учун, кексаларимиз учун байрам совғалари ажратилиб, улашилди. Берунийлик касаба уюшмалари қўмиталари аъзоларига эзгу ниятлар йўлидаги олиб бораётган ишларига доимо омадлар ёр бўлсин, деймиз.

Икром ХОЛМУРОДОВ, Қорақалпоғистон.

РАҒБАТ ЮТУҚЛАРГА БОҒЛИҚ

Халқ таълими ва фан ходимлари касаба уюшмаси Хоразм вилоят қўмитаси ишчи-хизматчиларни моддий ва маънавий рағбатлантиришнинг ранг-баранг услубларини қўлламоқда. Яқинда тармоқ қўмитаси фанлар олимпиадасида муваффақиятли қатнашган ўқувчиларнинг ўқитувчиларини рағбатлантириш ҳақида тадбирлар белгилади. Билимлар синови-олимпиадасида 1-2 ўринларни эгаллаган ўқувчилар устозларининг меҳнати тақдирланди. Яъни ўқувчиси вилоят олимпиадасида 1-2 ўринни олган ўқитувчиларга 1996 йилнинг хоҳлаган вақтида маҳаллий санаторийларга бепул йўлланма берилади. Агарда ўқитувчи марказий санаторий ёки дам олиш уйларини хоҳласа, у ҳолда ҳам йўлланмалар қисман тўланадиган ёки бепул тарзда берилиши белгилаб қўйилди.

«Ишонч» мухбири.

ИЖТИМОИЙ ҲИМОЯ: ҲУҚУҚИЙ АСОСЛАР

(Наманган вилояти касаба уюшмалар кенгашининг раиси Каримжон РАИМЖОНОВ билан мулоқот)

-Каримжон Раимжонович, аввало, ушбу ҳуқуқий ҳужжат хусусидаги фикрларингизни эшитсак.

-Касаба уюшмалари, ҳурматли Президентимиз Ислом Каримов ибораси билан ифодалаганда, «Ҳар бир фуқаронинг шахс сифатида шаклланиши, ўз қобилиятини, талантини ишга солиб ҳаётини яхшилаши, маънавий бойиши учун барча имкониятларни яратиш» йўлида иш олиб бормоқда. Бунга яна шуларни қўшимча қилиш мумкинки, ўз аъзоларини, барча меҳнаткашларни ижтимоий ҳимоялаш чора-тадбирларини кўради. Жамоа шартномаси эса бу борадаги ҳуқуқий ҳужжатдир. Жамоа шартномаси ва келишувлар ходимлар билан иш берувчиларнинг меҳнатга оид муносабатларини шартнома асосида тартибга солишга ва уларнинг ижтимоий-иқтисодий манфаатларини мувофиқлаштиришга ёрдам бериш мақсадида тузилади. Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг тўртинчи сессиясида қабул қилинган Меҳнат Кодексида таъкидланганидек, «Жамоа келишувлари муайян касб, тармоқ, ҳудудга тегишли ходимлар учун меҳнат шартлари, иш билан банд қилиш ва ижтимоий кафолатлар белгилаш соҳасидаги ҳужжатларни ўз ичига олувчи норматив ҳужжатдир».

-Кечирасиз, жавобингизда «битим-келишув» деган сўзларни қўлладингиз.. Илгари жамоа шартномасида «битим» тузиларди шекилли?

-Пайқабсиз. Дарҳақиқат, олдинлари ҳокимликлар билан Битим тузилиб унда ўзаро ҳамкорликда бажариладиган ишлар кўзда тутиларди. Эндиликда эса янги Меҳнат Кодекси Келишувлар тузишни тақоза этади. Бундай Келишувлар республика миқёсида Ўзбекистон касаба уюшмалари Федерацияси Кенгаши билан Ўзбекистон ҳукумати ўртасида тузилиб уни «Бош келишув» деб аталади. Бу Келишув мамлакатимиз миқёсида ижтимоий-иқтисодий масалалар бўйича бир ёқадан бош чиқариб сиёсат олиб боришни ўзига мақсад қилиб олган. Шу билан бир қаторда тармоқларга доир ижтимоий-иқтисодий ривожлантиришнинг асосий йўналишларини, меҳнат шартлари ва унга ҳақ улаш, тармоқ ходимларини ижтимоий кафолатлаш принципларини белгилаб бериши керак. Масалан биз вилоят ҳокимияти билан тузилган ҳудудий Келишувимизда маҳаллий хусусиятлар билан боғлиқ муайян ижтимоий-иқтисодий муаммоларни ҳал этишни кўзда тутганмиз. Жумладан, маъмуриятлар билан тузилган жамоа шартномаларига юқорида тилга олинган ҳужжатга биноан корхоналарда иш ўринлари қисқарган тақдирда ҳам ишловчиларни қисқартирмаслик, янги иш жойларини барпо этиб бўшаб қоладиган ходимларни банд этилишини таъминлаш шарт қилиб қўйилган. Булар жойларда ўз самарасини бермоқда.

-Вилоят миқёсида шу мақсад йўлидаги ҳаракатлар бераётган натижалар билан таништирсангиз.

-Аввало, бозор иқтисодиётига ўтиш босқичи вақтинча келтириб чиқараётган иқтисодий қийинчиликларга қарамасдан вилоятимизда 5 санаторий, 12 санаторий-профилакторий, 3 дам олиш уйи, 34 болаларни ёзги дам олдириш маскани фаолият кўрсатмоқда.Касаба уюшмалари вилоят кенгаши фақат ўтган йилнинг ўзида ходимларнинг соғломлаштириш мақсадларига 32,6 млн. сўм харажат қилди. Олдиндан мўлжалланган 18 минг ўрнига 20 мингдан ортиқ ўқувчининг ёзги таътилини кўнгилли ўтишига, ҳордиқ чиқаришига эришдик. 18 минг ишчи-хизматчининг соғломлаштирилишига муваффақ бўлдик. Кам таъминланган, эҳтиёжманд оилаларнинг фарзандларига йўлланмалар бепул берилди. Дам олиш масканларини таъмирлаш ва жиҳозлаш учун корхоналар маблағи жалб этилди. Спортни ривожлантириш ҳам диққат-эътиборда бўлди. Шу ният учун касаба уюшма маблағидан 1.2 млн. сўм, соғломлаштириш жамғармасидан 1.3 млн сўм, сарф қилинди. Болалар ва ўсмирлар спорт мактабларида 1200 ўрнига 1208 нафар мактаб ўқувчилари, ўқув юртларининг талабалари ўқитилди. Наманган шаҳридаги «Спартак» ўйингоҳи, бундан ташқари барча туманлар ва шаҳарлардаги ўйингоҳлар касаба аъзоларимиз ихтиёрига бериб қўйилган бўлиб улар спортнинг барча турлари билан шуғулланиб, тармоқлар, вилоятлараро ва республика миқёсидаги мусобақаларда фаол иштирок этмоқдалар ва фахрли ўринларни эгаллаб келмоқдалар. Ўйингоҳларни таъмирлаш, иш фаолиятини жонлантириш учун вилоят ҳокимлигининг ёрдами ва бош қўшуви орқасидан ҳомийлик жорий этилган. Чунончи, «Спартак» ўйингоҳини таъмирлашда «Муштарий» тикувчилик бирлашмаси, 10-

Бизнинг мулоқот

қурилиш трести, вилоят қурилиш-таъмирлаш трестлари, Попдаги ўйингоҳни таъмирлашда ўрамли том ёпгич ашъёлар комбинати, Уйчидаги ўйингоҳни таъмирлашда вилоят сув-оқава корхонаси маблағ билан ёрдам кўрсатди. Меҳнат хавфсизлигини таъминлашда ҳам бир мунча тадбирлар амалга оширилди. Касаба уюшмаларининг меҳнат-техника инспекцияси томонидан барча корхона, ташкилотлардаги бу соҳадаги ишлар назорат остига олинган. Улар томонидан 228 марта текшириш ўтказилди ва 3465 банддан иборат бажарилиши мажбурий талабномалар киритилди. Ходимлар ҳаётига хавф соладиган 172 ускуна, 31 цех ва участка тўхтатиб қўйилди. Корхоналарда иш шароитини яхшилаш юзасидан 205 та тақдимнома берилди.

-Демак, шартнома ва битимларда қамраб олинган бандлар бажариляпти, деган хулоса чиқариш мумкинми?

-Узил-кесил шундай дейишга ҳали вақт эрта. Тўғри, қабул қилинган мажбуриятларнинг 93 фоизи бажарилишига эришилди, касаба уюшма аъзоларини ижтимоий муҳофазалаш учун корхоналар ва касаба уюшмалар маблағидан 225 млн. сўм маблағ сарфланди.Аммо, барибир, бундан кўнгил тўлмади. Сабаби шундаки, давом этаётган иқтисодий бухрон баъзи-бир мўлжалларимизнинг рўёбга чиқишига тўсқинлик қилмоқда. Қатор бирлашмалар ва корхоналар қошидаги санаторий-профилакторийлар молия-хўжалик аҳвол оғирлигидан айрим ҳолларда тўла қувват билан ишламади. Соғломлаштирилганлар сони умумий ишловчиларга нисбатан ҳали биз кутганича эмас. Жойларда маошларни ўз вақтида бермаслик кузатилмоқда. Айрим жамоаларда, корхоналарда, ташкилотларда бир ишловчининг ойлик иш ҳақи белгиланган энг кам маошдан пастлигича қолмоқда. Бу масала касаба уюшмалар тармоқ, вилоят қўмитасида кўриб чиқилганига қарамасдан кутилган даражада ўзгариш сезилмаяпти. Биз уйлаймизки, касаба уюшмалари барча бўғин ходимларининг вазифаси шартномаларда келишилган моддаларнинг бажармаслик ҳолларини қатъийлик билан муҳокама қилиб қонунлар асосида чоралар кўрилишига эришишдан иборат.

-Амалдаги йилда бу ҳужжатда қандай вазифалар қамраб олинган?

-Бу йилги жамоа шартнома келишувларини тузишдан илгари касаба уюшма қўмита раисларининг маслаҳат-кенгашлари ўтказилди. Натижада вилоятдаги мавжуд 2844 бошланғич ташкилотдан 2759 тасида ёки 97 фоизида шундай ҳужжат қарор топди. Жумладан, касаба уюшма аъзоларини ижтимоий ҳимоялаш учун 98 млн. сўм маблағ сарфлаш кўзда тутилди. Енгил саноат, транспорт, алоқа ва бошқа тармоқ касаба уюшма қўмиталарининг ҳаммасида шундай ҳужжат имзоланди. Тузилган жамоа шартномалари юқори касаба уюшма ташкилотлари рўйхатидан ўтказилди. Шу билан бир қаторда касаба уюшма вилоят қўмиталари вилоят бошқармалари, уюшма, концерни, бирлашмалари билан тармоқда ишловчиларни муҳофаза қилиш юзасидан келишувлар ишлаб чиқишди. Ўқувчи ва талабаларни, курувчи ва саноат ходимларини, деҳқон (фермер) хўжалигида ёлланиб ишловчиларни ижтимоий ҳимоялаш бўйича мажбуриятлар киритилди. Шифохоналардаги аҳволни яхшилаш, дори-дармонлар етишмаслигига барҳам бериш, йўлланмалар баҳосини арзонлаштириш таклифлари ўртага ташланди. Умуман, 1996-1997 йиллар учун тузилган келишувда ўтган йилларда шу соҳада тузилган ҳужжатлар ҳақида касаба уюшма аъзолари томонидан билдирилган танқидий фикрлар ҳам инобатга олинган ҳолда вазифалар белгилаб чиқилди ва у 3 бўлим, 76 моддадан иборат бўлди. Вилоятда ишловчиларини, талаб ва ўқувчи ёшларнинг ижтимоий-иқтисодий ва ҳуқуқий жиҳатдан ҳимоялаш масалалари ўз ифодасини тўлиқроқ топди.

-Каримжон Раимжонович, 1996-1997 йилларга мўлжалланган Келишувнинг шу маҳалгача амалда бўлган жамоа шартномаси - Битимдан асосий фарқини қисқача ифодалаб берсангиз.

-Янги Келишувда вилоятимизда иқтисодий ислоҳотларни чуқурлаштириш шу куннинг бош вазифалари ва устивор йўналишлари асос қилиб олинди. Ижтимоий-сиёсий барқарорлик, фуқаролар ўртасида тинчлик-тотувлик шароитида янги иқтисодий муносабатларга, энг аввало бозор иқтисодиёти талабларига жавоб берадиган мулкчилик муносабатларига аҳамиятни кучайтирдик. Шу билан бир вақтда хусусийлаштирилган мулкни аввайламайдиган, ўзига ҳам, давлатга ҳам, ходимларга ҳам даромад келтиришнинг уддасидан чиқмайдиганларга берилган рухсатномаларни қонунлар асосида бекор қилиш таклифини киритдик. Хуллас, Келишувдан мақсадимиз мазкур ҳуқуқий дастур ҳам фуқарога, ҳам давлатга, ҳам тараққиётимизга, Ўзбекистонимизнинг тезроқ буюк мамлакатга айланишига тенг хизмат қилсин.

Суҳбатдош: Обиджон ЖУМАНАЗАРОВ, «Ишонч» мухбири.

Солиқчига — синчковлик одат

ЭШИТДИНГИЗМИ?

• Фарғона вилояти давлат солиқ бошқармаси ходимлари 187-Жалолобод — Бишкек йўловчи поездининг бешта вагонида текширув ўтказганларида 57 йўловчи чиптасиз кетаётганлиги аниқланди. Қонунбузарларга тегишли миқдорда жарима солинди.

• Тошлоқ туманидаги «Умид» фирмасининг молиявий-хўжалик фаолияти текширилганида бартер йўли билан қабул қилиб олинган 1 миллион 629 минг 457 сўмлик маҳсулотга солиқ тўланмаганлиги аниқланди. Солиқчиларга чап бермоқчи бўлган фирма вакиллари Ш. Эминов ва М. Муминовнинг ҳар бирига 750 сўмдан жарима солинди.

Шу туман агросаноат уюшмаси раҳбарлари ҳам солиқ қонунчилигини қўпол равишда бузишган. Татаристон Республикасидан бартер йўли билан келтирилган маҳсулотлар учун 5 миллион 580 минг сўм солиқ тўланмаган. Бу ишга дахлдор бўлган К. Қосимов ва Қ. Саттаровнинг ҳар бири қонунга мувофиқ 750 сўмдан жарима тўлашга мажбур бўлдилар.

• Данғара туманидаги «Яшил» қишлоғида жойлашган 18-дўкон текширилганда қўли «чаққон» сотувчи Муқимжон Беркинов бир харидорни 1740 сўмга чув туширганлиги аниқланди. Ҳозир бу иш бўйича тергов ишлари олиб борилмоқда.

• Марғилон шаҳридаги «Янги ҳаёт» фирмасига қарашли 52-дўкон текширилганда 100 килограмм пахта ёғининг ҳар килограмми 44 сўмдан сотилаётганлиги аниқланди. Шу воқеа сабаб бўлиб дўкон ва унинг шохобчалари тафтиш қилинганда анчагина камомад чиқди.

Умуман фирма бўйича камомадлар юз минг сўмлиқдан ортиб кетибди. Ҳозир бу иш билан прокуратура шуғулланмоқда.

• Андижон туманидаги «Балиқчи» нотўқима матолар ишлаб чиқариш ҳиссадорлик жамиятининг эҳтиёт қисмлар омбори мудири О. Каримов 330 сўмлик камомадга йўл қўйибди. Ҳозир у рўйхатда бору, ўрнида йўқ эҳтиёт қисмлари қаёққа ғойиб бўлганлиги ҳақида терговчига тушунча бермоқда.

• Андижон шаҳридаги 2-«Соҳибқирон» дўкони тафтиш қилинганида 5430 сўм ортиқча маблағ чиқиб қолди. Вилоят солиқчилари шунча пул қаердан келиб қолганлигини аниқламоқдалар.

• Асака шаҳридаги «Азиз» ҳиссадорлик жамиятига қарашли 43-дўкон мудири Ҳомидбеков 1- ва 2-навли анчагина унни кирим қилмай пуллаганлиги учун ҳозир терговчилар олдида изза бўлиб турибди.

Давлат солиқ қўмитаси матбуот хизмати.

Наманган вилоятининг Янгиқўрғон тумани давлат автомобиль назорати ходимлари тез-тез хўжаликлар, ташкилотлар, болалар муассасалари, мактаб ва ўқув юртларида бўлишиб йўл ҳаракати қоидалари, унга амал қилиш тўғрисида суҳбатлар уюштиришади. Жойлардаги транспорт воситаларини техник назоратдан ўтказадилар. Бу эса туманда йўл ҳаракати қоидалари бузилишига йўл қўймаслик, бахтсиз йўл-транспорт ходисаларини камайтиришда катта аҳамият касб этмоқда.

суратда: туман ДАН бошлиғи, милиция майори, милиция аълочиси Тоҳиржон Ўринбоев, Ж.Охунов номли жамоа хўжалиги ҳайдовчилари Икромжон Дадамирзаев ва Муҳаммад Ашуровлар билан техника кўриги якунлари хусусида суҳбатлашмоқда.

Тоҳиржон ҲАМРОҚУЛ сурати.

Шарҳловчи минбари

ЯҚИН ШАРҚ ТИНЧЛИГИ — ОЛАМ ТИНЧЛИГИ!

Жуда кўп мамлакатлар ва халқлар тақдири Яқин Шарққа келиб туташади. Кўп жиҳатдан олам тинчлиги мазкур минтақа тинчлигига боғлиқдир. Яқин Шарқ билан боғлиқ ҳолат, вазиятнинг қандай тус олиши ҳар доим халқаро жамоатчилик диққат марказида бўлиб келган. Худди шу сабабли кейинги пайтларда Исроил ҳукуматининг фаластинликлар истиқомат қилаётган ҳудудларни қамал қилиши оқибатида минтақада юз берган аҳвол, эндигина тетапоя қилаётган Фаластин муҳториятининг иқтисодий ва маънавий қийинчиликларга дучор бўлганлиги жаҳон жамоатчилиги орасида қонуний ташвиш туғдирмоқда. Бу ерда гап, шунданки, биринчидан, агар бундай ҳолат давом этадиган бўлса, унда минтақада қарор топаётган сулҳ жараёни хавф остида қолиши мумкин. Иккинчидан, Араб — Исроил, Исроил — Фаластин муносабатлари яна боши берк кўчага кириб, минтақадаги вазият яна қайтадан кескинлашуви мумкин. Вазиятнинг бундай тус олиши пировардида дунё тинчлиги учун оғир оқибатларни келтириб чиқаришини унутмаслик керак.

Маълумки, ярим аср давом этган кескинликдан сўнг бу ерда сулҳ жараёни илдиз отаётганлиги, Исроил — Фаластин, Исроил — Араб мулоқотларининг доимий тус олганлиги, икки томон ўртасида кўпгина муҳим шартнома ва битимларнинг имзоланганлиги, Фаластин муҳториятининг яшайбошлаганлиги кўпчилик томонидан дунё ишларидаги яхшилик нишоналари деб баҳоланмоқда. Ҳақиқатдан ҳам худди шундай. 1991 йилда Яқин Шарққа бағишланиб Мадридда ўтган Халқаро конференциядан сўнг мазкур минтақадаги аҳволни яхшилик ўзанларига буриб юборишни учун кенг имкониятлар туғилди. Кўпгина Исроил — Иордания, Исроил — Фаластин битимлари имзоланди. Исроил — Сурия музокараларини бошлаш учун янги уфқлар очилди. Исроил ҳукумати раҳбари Шимон Перес беш йил ичида унинг мамлакати Фаластин, қўшни араб ва минтақадаги бошқа мамлакатлар билан ўз муносабатларини тўла яхшилаб олади, деб фикр билдирди.

Бирлашган Миллатлар Ташкилоти, кўпгина минтақавий ва халқаро ташкилотлар, қатор араб ва Ғарб давлатлари Яқин Шарқдаги вазиятни соғломлаштириш учун баҳоли қудрат ҳаракат қилиб келмоқда.лар. Ушбу минтақага бағишланиб бир неча халқаро конференциялар бўлиб ўтди. Янги тузилган Фаластин муҳториятини молиявий ва иқтисодий жиҳатдан таъминлашга қаратилган кўпгина тадбирлар амалга оширилди. Қатор мамлакатларда Фаластин муҳториятини қўллаб-қувватловчи жамғармалар тузилди. Шу йилнинг январь ойида Фаластин муҳторияти ҳудудларида бўлиб ўтган биринчи ялпи сайловлар Яқин Шарқ сулҳ жараёнида катта воқеа бўлди.

Узоқ йиллар миллий мустақиллик учун курашган жафокаш ва жабрдийда Фаластин халқи ниҳоят ўз ҳокимиятига эга бўлди.

Бу ерда ҳозирги воқеликни ҳисобга олиб, даврга монанд сиёсат юргиза бошлаган Исроил ҳукуматининг минтақадаги сулҳ жараёнини жонлантиришда хизмати оз бўлмаганлигини ҳам алоҳида таъкидлаб ўтиш жоиздир. Араб пойтахтларида ҳам, Тель-Авивда ҳам, Фаластин Озодлик Ҳаракати раҳбариятида ҳам Яқин Шарқдаги уруш ҳолатини, ўта кескин вазиятни, ўзаро қарама-қарши турушини тугатиш учун фақат битта йўл — мулоқотлар ва музокаралар йўли, ўзаро ён беришлар ва иккинчи томоннинг манфаатларини ҳисобга олиш йўли борлигини чуқур идрок эта бошладилар. Сўзсиз, Яқин Шарқдаги сулҳ жараёнининг тантана қилишида Америка Қўшма Штатлари, Франция, Испания, Россия ва бошқа мамлакатларнинг хизмати ҳам катта бўлди. Бир сўз билан айтганда, ушбу минтақада 50 йил давом этган уруш ҳолатидан сулҳ жараёни палласига ўтилиши давлат донишмандлиги сиёсатининг, дунё ишлари ва жаҳон сиёсатидаги ақли расолик йўлининг катта тантанаси бўлди.

Шуни алоҳида таъкидлаш лозимки, Яқин Шарқ муаммоси ечилиши йўлларининг очилганлиги бу ердаги қаршима-қарши туришнинг олди олинганлиги ўз навбатида дунёдаги умумий вазиятга ҳам дарҳол соғломлаштирувчи таъсир ўтказа бошлади. Исроил билан қатор араб мамлакатлари ўртасидаги муносабатларнинг ўзаро манфаатли асосда йўлга қўйилганлиги бунга мисолдир. Тўғри, шу кунларда минтақадаги тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорликни янада чуқурлаштириш учун қатор ишларни амалга ошириш лозим бўлади. Бу ерда гап Исроил — Сурия, Исроил — Ливан муносабатларини нормаллаштириш ҳақида кетмоқда. Масалан, Исроил — Сурия алоқаларини яхшилик ўзанларига буриб юбормасдан туриб, Яқин Шарқ сулҳ жараёни тўла тантана қилди деб айтиб бўлмайди. Ҳозир айни шу йўналишларда кескин бурилиш ясаш тақозо қилинмоқда. Исроил раҳбарияти ҳам, Дамашқ расмий доиралари ҳам бу борада ижобий фикрлар билдиришмоқда. Лекин икки мамлакат ўртасида тўхтаб-тўхтаб олиб борилаётган музокаралар оқсаётганлиги ҳам, пировардида кутилаётган натижаларни бермаётганлиги ҳам кўпчиликка сир эмас.

Бу борада ҳам ўзаро ён беришлар, ҳар икки томон манфаатларини ҳисобга олиш йўли қўл келиши мумкин. Сурия Жўлан тепаликларидан исроил ҳарбийларини дарҳол ва сўзсиз олиб чиқиб кетилишини талаб қилмоқда. Исроил эса ўз навбатида бу жараёндан олдин икки мамлакат ўртасида хавфсизлик шартномасини тузишни илгари сурмоқда.

Шу кунларда яқин Шарқда қарор топаётган сулҳ жараёнини авайлаб асраш, уни янада кенгайтириш, ёш Фаластин муҳториятини моддий ва маънавий жиҳатдан қўллаб-қувватлаш, бу ерда тинчлик, хавфсизлик ва ҳамкорликни тўла тантана қилишига эришиш ҳамон биринчи даражали вазифа бўлиб қолмоқда. Шу сабабли минтақадаги сулҳ жараёнининг кенгайиб бориши йўлларига қўйилаётган ҳар бир тўсиқ жаҳон жамоатчилигини чуқур ташвишга солмоқда.

Бугун фақат Яқин Шарқдагина эмас, балки бутун дунёда ҳам содир бўлаётган халқаро терроризм минтақадаги ана шу тўсиқлардан бири ҳисобланади. Айнан халқаро терроризм туфайли кейинги пайтларда Яқин Шарқдаги вазият бир мунча мураккаблашди. Исроилнинг қатор шаҳарларида террористик ҳуружлар қилинди. Исроил Бош вазири Ицҳақ Рабин ҳам ана шу машъум ҳуружларнинг қурбони бўлди. Минтақадаги сулҳ жараёнига араб экстремистлари ҳам, Исроил экстремистлари ҳам баравар зарар етказмоқдалар. Агар Исроилнинг шовинистик кучлари «Улуғ» Исроил давлатини тузишни орзу қилаётган ва шу сабабли ҳозирча Исроил босиб олган араб ерларидан ушбу мамлакат ҳарбийларини олиб чиқиб кетилишига қатъиян қаршилик [illegible] экстремистлари [illegible] йўл [illegible] юбориш [illegible] Шу тариқа зўравонлик [illegible] ларнинг ҳаммаси [illegible] қадамлар [illegible] бугунги [illegible] ти ҳам [illegible]

Террористик ҳуружларга нисбатан Исроил ҳукумати Фаластин муҳториятига қарши жорий этган қамал [illegible] лар учун жуда қимматга тушмоқда. 80 мингга яқин фаластинликлар иш жойларидан маҳрум этилдилар. Мазкур қамал муҳториятга ҳар куни 6 миллион доллар миқдорида зарар келтирмоқда. [illegible] келаётган [illegible] фоизга [illegible]

Муҳторият аҳолисини озиқ-овқат, дори-дармон ва кийим-кечак билан таъминлаш [illegible] Иордан дарёсининг ғарбий қирғоғи ва Газо секторидаги [illegible] ижтимоий [illegible] бормоқда [illegible] қилин[illegible] молиявий [illegible] берил[illegible] эътибор[illegible] тория[illegible] Бирлашган Миллатлар Ташкилоти [illegible] хавфсизлик [illegible] Яқин Шарқдаги [illegible]

Юқорида айтиб ўтилганидек, Яқин Шарқ тинчлиги — бу олам тинчлиги [illegible] бугун [illegible] тинчлик [illegible]

Тальат СОЛИЕВ, сиёсий шарҳловчи.

«Сабр» ФИРМАСИ ҚУЙИДАГИЛАРНИ СОТАДИ:

Цемент;
Қурилиш гипси (уюмлаб ва қоплаб);
Турли тасвирдаги ганчкор нақшлар;
Ҳар хил навдаги бўёқлар;
Полиэтилен чилвир (чизимча)лар;
Б. Р. У.
Чойшаблар;
Махсус кийимлар;

ФИРМА:

ДСП, фанер ва бошқа қурилиш материалларини, қоғоз қопларни сотиб олади.

Буюртма бўйича хонадонларни миллий ва европача усулда созлаб беради, гул қоғозларни ёпиштиради.

Мурожаат учун телефон: (3712) 49-33-78.

ТАШКИЛОТЛАР ВА КОРХОНАЛАР, ЖАМОА ХЎЖАЛИКЛАРИ РАҲБАРЛАРИ, ФЕРМЕРЛАР ВА ФУҚАРОЛАР ДИҚҚАТИГА!

«Тошшаҳарюктранс» концернининг 2512-автожамланмасига Сиз турли хил халқ хўжалик юкларини, жумладан озуқа ва минерал ўғитларни, техника воситаларини, қурилиш материалларини, қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўзланган манзилингизга ташиб бериш учун буюртмалар беришингиз мумкин.

Сизнинг хизматингизга

«ГАЗ»-52, «ГАЗ»-53, «ЗИЛ»-138, «МАЗ»-5549

автомашиналари тақдим этилади. Мазкур юк автомашиналарининг исталган хилидан фойдаланиш сизнинг хоҳишингиз.

Уларнинг бир иш куни учун тўланадиган ҳақ анча арзон. Шунингдек автомашиналар юк ташишга қулай.

Мурожаат учун телефонлар: 43-32-45, 43-32-83.

Мактаб ва ижтимоий ҳимоя

МОДДИЙ ИМКОНИЯТ КЎЛАМИ

Ўзбекистон Республикаси ўз мустақиллигининг бешинчи йилида ижтимоий-иқтисодий ислоҳотларни тобора кенг ривожлантириш ва чуқурлаштириш йўлидан илгарилаб бормоқда. Республика меҳнаткашларининг ўз тақдирини ўзи белгилаш қарорида собитқадам ва устивор эканлиги, истиқлол йўлидан оғишмай бораётганлиги мамлакатимизнинг иқтисодий, ижтимоий, сиёсий, маданий ҳаётида рўй бераётган ижобий ўзгаришларда яққол намоён бўлмоқда.

Республикада мақсадлар аниқ белгилаб олинган — бу маданий ва барқарор бозор иқтисодиётида, ошкора манфаатли ташқи сиёсатга асосланган фуқаролик жамияти, демократик ҳуқуқий давлат барпо этишдир. Фақат замондошларимизнинг тақдиригина эмас, балки биздан кейин шу заминда яшайдиган бўлғувси авлодларимизнинг тақдири ҳам бизнинг қандай давлат қуришимизга боғлиқ. Бу давлат Ўзбекистон халқининг муносиб ҳаёт кечиришини, унинг ҳуқуқ ва эркинликларини кафолатлаши, миллий қадриятлар ва маданият тикланиши, маънавий камол топишни таъминлаш керак.

Бозор иқтисодига ўтиш биринчи навбатда халқ учун муносиб ва фаровон ҳаётни таъминлаш воситасидир. Бунда шарқ турмуш тарзини, психологиясини, фалсафасини, буюк ислом фанини ҳисобга олмоқ керак. Шунинг учун бизнинг асосий вазифамиз ҳеч қандай ижтимоий ларзаларсиз, очлик, қашшоқлик кўрмасдан, кишиларга зиён-заҳмат етказмасдан ижтимоий-иқтисодий тараққиётни босқичма-босқич амалга ошира боришдир.

Шу маънода Ўзбекистон танлаб олган йўлидан илгарилаб бормоқда. Ўзбекистон Республикаси таълим тўғрисида қонунининг 40-моддасида «Таълим муассасалари ва таълим тизимидаги ташкилотларнинг мол-мулки уларнинг муассасалари мулки ҳисобланиб,ана шу муассасаларнинг қарорига биноан мол-мулк бевосита таълим муассасалари ва ташкилотларига мулк сифатида ёки уларнинг хўжалик юритиш учун берилиши мумкин. Таълим тизими муассасалари ва ташкилотлари фойдаланаётган ер майдонлари тегишли маҳаллий ҳокимият ва бошқарув идоралари томонидан ана шу муассасалар ҳамда ташкилотларга бепул ва узоқ муддатга фойдаланиш учун берилади. Бу майдонлардан фойдаланиш ҳуқуқи «Ер тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни билан тартибга солиб борилади.

Жамиятнинг барча тармоқлари, соҳалари каби халқ таълими муассасалари, шу жумладан, умумтаълим мактабларида ҳам таълим-тарбия ишларини амалга ошира бориш билан бир қаторда мактабни иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш, моддий базасини яратиш, ўз-ўзини таъминлашни нисбатан бўлса ҳам амалга ошириш, ўқитувчи ва ўқувчиларни ижтимоий ҳимоя қилиш муаммоларини ҳал қилиш масаласи энг долзарб тадбирлардан биридир.

Юқорида таъкидланган муаммоларни ҳал қилиш масаласи юзасидан мактабимизда ибратли ишлар амалга оширилмоқда. Жумладан, 1995 йилда Жарқўрғон тумани ҳокимлигининг қарорига асосан Ҳамид Олимжон номли жамоа хўжалиги томонидан мактабимизга 5 гектар ер майдони ажратиб берилди. Мактабимиз ўқитувчилари ва ўқувчилари ўша ерда биргаликда меҳнат қилиб, 11 тоннадан ошириб буғдой етиштирдилар. Шу ҳосилнинг 7 тоннадан ошиқроғини давлатга, 4 тоннасини эса ўқитувчиларга арзон нарҳда сотдик. Олинган умумий даромад 22 минг сўмга яқин бўлди.

Мактабимиз ҳовлисидаги бинолар атрофларига мевали, манзарали дарахтлар экилган. Шу жумладан, минг донадан ортиқ колифорния тераги экиб ўстирилди. Супурги экиб, ундан 1000 сўмдан зиёдроқ даромад олинди. Мактаб биноларини таъмирлаш учун кичик оҳак цехи ташкил этилди. Мактабда ишлатиладиган бўр ишлаб чиқарувчи мослама эса ишлаб турибди. Сартарошхона, пойафзал таъмирлаш устахоналарида ўқитувчи ва ўқувчиларга бепул хизмат кўрсатилади. Ишлаб топилган маблағлар асосан мактаб биносини таъмирлаш, дераза ойналарини алмаштириш, девонхона асбоб-ускуналари, ёритгич ускуналари, спорт анжомларини харид қилишга, иқтидорли ўқувчи ва намунали ўқитувчиларни рағбатлантиришга, турли тадбирлар, учрашувлар спорт мусобақаларини ташкил қилиш ва ўтказишга сарфланмоқда.

Бу ўринда байналмилал жангчи Норқобил Эшмуродов хотирасига бағишланган футбол бўйича мактаб биринчилигини ташкил этилиб, ғолибларга совринлар белгиланди. Кўрсатилган барча тадбирлар касаба уюшмаси билан ҳамкорликда амалга оширилди. Ушбу тадбирлар бозор иқтисодиётига ўтиш жараёнининг иккинчи босқичида мактабнинг моддий имкониятларини янада кўламлироқ бўлишини таъминлайди ва ўқувчиларни бозор иқтисодиёти қонунлари асосида яшашга ўргатиб боради.

Жума НИЁЗОВ,
Сурхондарё вилояти Жарқўрғон туманидаги 15-мактабнинг директори.

О□НАИ □АҲОНДА

ДУШАНБА, 15

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ҳафтанома».
8.00 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 6-серия.
9.00 «Қишлоқ тадбиркорлари». Янгилик изидан.
9.40 «Соғинч». Кинокомпозиция.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Санъат ғунчалари». Болалар учун концерт.
10.35 «Учрашув». Ўзбекистон халқ артисти Турсуной Мамедова.
11.20 «Энг охирги кун». Бадиий фильм.
12.55 «Маърифат маскани». Тошкент шаҳридаги Лаъл Баҳодир Шастри номли 24-мактабнинг 80 йиллигига.
13.25 Дони Зокиров номидаги халқ чолғу оркестрининг концерти.
14.00 Янгиликлар.
14.05 — 14.50 Футбол бўйича Ўзбекистон кубоги.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.

Публицистик кўрсатувлар дастури:

18.10 I. «Юксалиш»: «Вақт хиёбонида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 II. Биржа ва банк хабарлари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Маърифатнома». Муборак Ҳаж зиёрати муқаддимаси.
21.15 III. «Юксалиш»: «Вақт хиёбонида». Публицистик кўрсатувларнинг давоми.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Замира Суюнова». Фильм-концерт.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.40 «Палитра».
19.10 ТВ II намойиш этади...
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Курьер».
20.15 «... яна об-ҳаво ҳақида».
20.20 Мусиқа, холос.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 ТВ II намойиш этади...
21.10 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.40 — 23.40 «Спорт -қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Болалар орзуси». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси
18.10 — 20.40

*

20.40 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.30 Эълонлар.
21.35 «Тоҳир ва Зуҳра». Бадиий фильм.

*

Россия давлат телевидениеси
23.00 — 23.30

*

23.30 Эълонлар.
23.35 — 23.40 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».
18.55 «М» — хабар.
19.05 «Кўзмунчоқ». Болалар учун кўрсатув.
19.40 «Тафсилот».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Кинематограф».
21.30 «5+1». Тележурналист Дилшод Шамс билан суҳбат.
22.00 Эълонлар.
22.05 Спорт-тайм.
22.35 «Кафолат». Телерепортаж.
23.05 «Кимга, қанақа?»
23.50 — 24.00 «Хайрли, тун!»

СЕШАНБА, 16

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Ўзбек куйларидан концерт.
9.15 Биржа ва банк хабарлари.
9.30 «Қирқ ҳунар ҳам оз». Бизнес маркази.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Ёшлик» студияси. «Мактубларингизни ўқиб».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Адабиёт.
11.00 Немис тили.
11.30 Она тили.
12.00 «Бешинчи довон». Видеоканал.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтой» студияси. «Доно бобо даврасида».
18.40 Футбол шарҳи.
18.55 «Бугунги Европа». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Тафаккур ёлқинлари». Тележурнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Бевосита мулоқот. «Банк тизимидаги ўзгаришлар».
21.55 «Онажонинг рози қил». Мусиқий дастур.
22.40 «Унутилмас сатрлар». Муқимий.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25 «Ёшлар билан юзма-юз». Таҳлилий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.05 «Мультфейерверк».
18.25 ТВ II намойиш этади...
18.35 «Тропиканка» Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «АРТ -журнал».
20.10 Мусиқий йўлка.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Оҳанглар ва эълонлар.
22.00 «Кинонигоҳ».
23.40—24.00 «Спорт - қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ғилон». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси

6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.40

*

20.40 Бу ажиб дунё.

*

Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30

*

21.30 Эълонлар.
21.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
22.25 «Туркман тулпорлари». Телефильм.
22.45 — 22.50 Янгиликлар.

IV

17.10 —18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».
18.55 Солиқ ҳақида сабоқлар.
19.05 «Уорлднет» телекомпаниясининг янгиликлари.
19.25 «Аёл».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Каталог».
21.00 «Вариацияли мавзу». Е. Петросян ва А. Голобородько ҳузурида меҳмонда.
21.40 «Семинар тугади — семинар давом этади...»
22.00 Эълонлар.
22.05 «Ассалом, Франция!»
22.45 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
23.15 — 23.25 «Хайрли тун!»

ЧОРШАНБА, 17

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Унутилмас сатрлар». Муқимий.
9.15 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Тиғсиз жарроҳлик». Телефильм.
9.30 «Ёшлар билан юзма-юз». Таҳлилий кўрсатув.
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Оқ руҳ».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Информатика ва ҳисоблаш техникаси асослари.
11.00 «Алифбо сабоқлари».
11.30 Кимё.
12.00 «Куйла, дилкаш дуторим». Мусиқий композиция.
12.40 «Артист»нинг хайрлашув гастроли». Бадиий фильм.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Қўнғироқча». Кичкинтойлар учун тележурнал.
18.40 Спорт хабарномаси.
18.50 «Тилга эътибор...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Чақмоқ». Публицистик кўрсатув.
21.35 Мумтоз куйлардан концерт.
22.15 Ўзбекистон телевидениесида вилоят студияларининг кўрсатувлари. Экранда — Бухоро вилояти.
22.55 «Ғазалхон ёшлигим».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.30 «Ватан туйғуси». Бадиий-публицистик кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 ТВ II намойиш этади...
18.40 «Кулгига нима етсин!»
19.05 «Хусусийлаштириш: қадам — бақадам».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер - Осиё».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
23.20 — 24.00 «Спорт- қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Баҳор лавҳалари». Телефильм.

*

Россия жамоат телевидениеси

6.30 — 8.00 «Телетонг».

* * *

18.10 — 20.40

*

20.40 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.30 «Шоҳсупа сари».

*

Россия давлат телевидениеси
22.00 — 00.10

*

00.10 Эълонлар.
00.15 — 00.20 Янгиликлар.

IV

17.10 —18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мульткарусель».
18.55 «02» тўлқинида.
19.10 «Бумеранг» (Табиатни муҳофаза қилиш давлат қўмитасининг Сирдарёнинг балиқчилик бойлигини муҳофаза қилиш бўйича олиб бораётган ишлари ҳақида).
19.40 Эълонлар.
19.45 «Хайрли кеч, Тошкент!»
20.45 «Камин ёнидаги суҳбат».
21.15 «Мардона йигитлар».
21.45 Эълонлар.
21.50 «Кинематограф».
23.20 — 23.30 «Хайрли тун!»

ПАЙШАНБА, 18

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55 — 8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 Аброр Содиқов. «Шаҳарой». Телеочерк.
9.00 «Ғазалхон ёшлигим».
9.30 «Иқтисодиёт чорраҳаларида». Тележурнал.
9.45 Диққат, премьера: «Юртим, сени куйлайман». Фильм -концерт («Ўзбектелефильм»).
10.00 Янгиликлар.
10.05 Болалар учун. «Қувноқлар даврасида».

Ўқув машғулотлари:

10.30 Давлат ва ҳуқуқ асослари.
11.00 Инглиз тили.
11.30 Умумий биология.

*

12.00 Талаба ва спорт.
12.30 Мухтор Ашрафий номидаги Ўзбек Давлат консерваторияси талабаларининг концерти.
13.00 Таълим ва ислоҳот. «Илм — ўзликни билмакдир».
13.30 «Жараён». Тележурнал.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Замон билан ҳамнафас». Тошкент тўқимачилари. Репортаж.
18.25 «Ёшлик» студияси. «Хазина».
18.50 «Дунё»нинг мазмуни». Тележурнал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Жаҳон иқтисодий интеграцияси». Жаҳон иқтисодиёти ва дипломатияси университети талабалари ва ўқитувчилари иштирокида баҳс.
22.00 Футбол. Мавсум арафасида.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 — 00.25 Дилором Қаюмова куйлайди.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка». Телесериал (Бразилия).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Автосалон».
20.15 Фармед.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Сизнинг услуб».
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.

(Давоми 4- бетда)

Одамийлик сабоқлари

ҲАЖ МАСЪУЛИЯТИ

Бисмиллоҳир раҳмонир раҳийм. Муҳтарам аҳли ислом биродарлар, Аллоҳ Таоло ўз каломи шарифларида «Одамларнинг зиммасига, уларнинг қодир бўлганлари учун Аллоҳ йўлида Байтуллоҳни ҳаж қилиш буюрилди. Кимки унга ишонмаса... Аллоҳ бутун олам аҳлининг итоатига муҳтож эмасдир», деб мусулмон аҳли учун Ҳаж амалини фарз қилди.

Аллоҳнинг бу оятини таҳлил ва фикр қиладиган бўлсак, ҳар бир мусулмонга Ҳаж фарз бўлиши учун «йўлга қодир бўлиш»ни шарт қилди. Уламоларимиз бу шарт уч қисмдан иборат эканлигини айтганлар: Биринчиси — маблағ, яъни пешона тери тўкиб топилган ҳалол пул бўлиши керак, бу пул узоқ муддатли ва узоқ масофали Ҳаж сафари харажатларига етадиган, бировдан қарз сўрашга муҳтож бўлмайдиган, шу билан бирга ўзи Ҳаждан қайтиб келгунча ўзининг қарамоғида бўлган оила аъзоларига сарф-харажат қилиш учун ташлаб кетишга ортадиган миқдорда бўлиши шарт. Ҳаром йўл билан топилган ёки шубҳа аралашган, бировларнинг ҳақи қўшилган пул билан Ҳаж сафарига борилса, оятда огоҳлантирилгандек бундай Ҳаж ибодат эмас, оддий саёҳатдан иборат бўлиб, бунга Аллоҳ муҳтож эмасдур. Иккинчиси — соғлиқ. Яъни Ҳажга борувчи киши жисмонан соғлом ва бақувват бўлиши керак. Чунки муқаддас, шу билан бирга машаққатли бу сафарда озгина малолланиб, афсус, келмасам бўларкан, ёки бундай қийинчиликдан кўра уйда ётсам бўлмасмиди, бошқа мамлакатга сафар қилсам яхшироқ бўларди, деган гаплар оғзидан чиқиб кетса, инсон имонига путур етиб қолиши ҳеч гап эмас. Маккага етиб олгунча йўлдаги машаққатлар, ибодат асносида Ҳарамда, Минода, Арофат ва Муздалифада бўладиган қийинчиликлар айниқса кексалар ва носоғлом кишиларни анчагина қийнаб қўйиши мумкин. Бундай қийинчиликларга уйламай-нетмай ўзини рўбару қилиш ақлли инсонга фазилат эмасдур. Бунинг устига, Аллоҳнинг, «Ўзингиз билиб туриб ҳалокатга ташламанг», деган оятикаримасига ҳам қарши туришлик бўлади.

Учинчиси — йўлнинг бехатар бўлиши, яъни дунёнинг турли бурчакларидан мусулмонлар турли воситалар билан Ҳажга жўнайдилар. агар йўлда бирор хато бўлса, масалан, бирор мамлакат, шаҳар ёки қишлоқда юқумли касалликлар тарқалган бўлса, ёки душман томонидан ишғол қилиниб, йўл тўсилиб қолса, ёки ваҳший ҳайвонлар, йўлтўсар қароқчилар ҳожиларга хавф солса, шуни била туриб сафарни давом эттириш, Аллоҳ оятига амал қилмаслик ҳисобланади. Бизнинг диёримиздан Ҳажга бориш эса салкам бир аср давомида мусулмонлар учун ушалмас армондек бўлиб, онда-сонда бир-икки кишининг иқболи кулиб қоларди, яъни давлат томонидан Ҳаж йўли беркитиб қўйилган эди. Аллоҳга шукрлар бўлсинким, мамлакатимизга мустақиллик неъматини ато этди. Бунинг натижасида эса мустақил Ўзбекистон жумҳуриятимиздан ҳам муқаддас сафарга бораётган ҳожилар сони йилдан-йилга кўпайиб бормоқда. Бу улуғ ишга муҳтарам Президентимиз И. А. Каримов жаноби олийлари катта аҳамият бериб, алоҳида фармон чиқардилар. Унда Ҳаж ишларини ташкил этиш, сафарга борувчиларнинг ҳужжатларини қабул қилиб, уларни танлаш, Ҳажга олиб бориб соғ-саломат қайтариб олиб келиш вазифаларини Мовароуннаҳр мусулмонлари диний идораси зиммасига юклатилиб, шу ишга алоқадор вазирликлар, қўмиталар ва идораларнинг ҳам ҳамкорлик қилишлари таъкидланган. Айниқса ҳожилар учун давлат курси бўйича 4,5 миллион Америка доллари ажратилиши давлатимиз раҳбарларининг мусулмонларга кўрсатган ғамхўрликларидан биридир.

Ҳажга борувчиларнинг 40 ёшдан юқори бўлишига алоҳида эътибор берилиши ҳам мақсадга мувофиқ бўлди. Чунки аввалги йиллардаги ҳаж сафарида кўплаб ёшлар ўзларини бундай ибодатга тайёр эмасликларини намойиш этдилар. Тижоратга берилиб кетдилар. Ҳаждан қайтганларидан сўнг шариат ман этган нарсалардан сақлана олмадилар, «биз ҳам ҳожимиз», деб мақтаниш учунгина борганликлари маълум бўлиб қолди. Ваҳоланки, ҳаж ислом динининг асосий беш рукнларидан бири ва охиргисидур. Пайғамбаримиз Муҳаммад С. А. В. шундай марҳамат қилганлар: «Ислом динининг беш фарзи бор: Аввало Аллоҳга имон келтирмоқ ва Муҳаммад С. А. В. унинг пайғамбари эканликларини тасдиқламоқ, ундан сўнг намоз ўқимоқ, рўза тутмоқ, закот бермоқ ва ниҳоят Ҳаж қилмоқ». Аллоҳ Таоло инсонни нимадан қайтарган бўлса, ёки нимага буюрган бўлса, шу инсоннинг дунёвий фойдасини ёки охиратдаги фойдасини назарда тутган. масалан, ҳаром таом ва ичимлик ҳамда ҳаром ишлар инсонни аввало дунёда шарманда ва хору-зор қилади, охиратда аса абадий азобга гирифтор қилади. Аллоҳ ана шу азобларга бандасининг тушишини хоҳламайди. Буюрган нарсаларга бўйсуниш эса ҳар бир кишига шараф келтиради. Масалан, Аллоҳга имон келтириш — ҳар бир инсонни ёмонликдан сақланиб, яхшиликни кўпроқ қилишга ундайди. Намоз ўқиш — инсон саломатлиги, поклиги, раҳмли ва мурувватли бўлиши каби сифатларини оширади. Рўза тутиш — киши руҳини поклайди, енгил қилади, ёмон ғараздан қутултиради. Закот бериш — инсонлар ўртасида меҳр-оқибатни кучайтиради, бойлардан мурувват, камбағаллардан муҳаббат бўлиб, икки орада улфатчилик пайдо бўлади. Ҳаж эса мана шу буюрилган ва ман этилган амаллардаги йўл қўйилган каттаю-кичик хатолардан инсонни поклайди. Расулуллоҳ С. А. В.нинг ҳадиси муборакларида кўриниб турибдики, Исломнинг бошқа арконларини мукаммал бажарган мусулмонгина бу бинони битириш ва безаш мақсадида Ҳаж қилиши лозим. Аллоҳга имони комил бўлмай туриб, унга сажда қилишга бели букилмай туриб, рўза-ю закотлар билан ўзини ҳам жисмоний, ҳам руҳий покламай туриб, кўпчиликка қўшилиб Аллоҳнинг Каъбасига борган киши айтилмаган жойга сурлик билан кириб борган меҳмонга ухшайди. Бориш қандай ҳижолатли бўлса, қайтиш ҳам шундай қуруқ бўлади. Бу қуруқлик эса ватанга қайтгандан кейин ҳожи номига доғ тушираётган баъзи бир биродарларимиз тимсолида кўриниб турибди. Аллоҳ Таоло бу йилги муқаддас сафарга отланаётган ҳожи отахонларимиз, акахонларимиз ва опа-сингилларимизнинг зиёратларини қабул этсин. Ўз даргоҳидан уларни қуруқ қайтармасин. Ҳаммаларининг қалблари очилиб, камол ва пок мусулмон бўлиб, қайтиб келганларидан сўнг дину-диёнатда, одобу-аҳлоқда, ҳалоллик-покликда барчага намуна бўлишларини Аллоҳ насиб айласун!

Раҳматуллоҳ қори ҚОСИМЖОН қори ўғли,
Тошкент шаҳар Шайх Зайниддин масжиди имом-хатиби.

«ТЕНТАК ФАРИШТАЛАР»

Олим Хўжаев номидаги Сирдарё давлат мусиқали драма театрида таниқли драматург, Давлат мукофотининг совриндори Шароф Бошбековнинг шу номдаги маъюс комедияси саҳналаштирилди. Санъат ихлосмандлари ўзбек санъати саҳнаси яна бир яхши асар билан бойиганлигини таъкидлаб, катта қизиқиш ва жиддийлик билан асарни кутиб олдилар.

-Етмиш йиллик истибдод не-не талантли кишиларни, яхши инсонларни қурбон қилгани кўрсатилган бу ерда,- дейди муаллиф. -Дарвоқе, биз ақлли одамларни тентакка айлантирган ўша тузум, ўша англашилмовчиликларга тўла замонни шундай кўрсатмоғимиз лозимки, токи эндиликда ўша хатолар такрорланмасин. Ақлли, юксак ғояли кишилар хору зор бўлмасин. Мустақиллик боис туғилган бу ўй-қарашларимнинг ушбу асарда қандай ёритилгани томошабинларга ҳавола...

Асарни ёш ва истеъдодли режиссёр Валижон Умаров саҳналаштирган. Томошабин қалбига ўзгача сеҳр аралаш ғамли, қайғули ҳиссиётлар солгувчи бетакрор мусиқаларни Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артист Раҳим Ҳасанов басталаган. Спектаклдаги етакчи ролларни Ўзбекистонда хизмат кўрсатган артистлар Шафоат Раҳматуллаева ва Раҳим Ҳасанов, артистлардан Адҳам Абдуллаев, Озода Абдуллаева, Адҳам Юсувалиев, Фарҳод Ўрунов, Тўла Қаноатов ва бошқалар меъёрига етказиб ижро этишган.

«КАСБ-КОР» ФИРМАСИ ХИЗМАТИНГИЗГА ҲОЗИР!

«Касб-кор» фирмаси уй бекаларининг мушкулини осон этиш мақсадида буюртма бўйича қуйидаги маиший хизматлардан фойдаланишни таклиф этади:

Ички кийим ва чойшабларни ювиш;
устки кийимларни кимёвий усулда тозалаш;
гилам ва юмшоқ мебелларни буюртмачининг уйига бориб тозалаш;
боғча ёшидаги болаларга ва бошланғич синф ўқувчиларига қараб туриш;
озиқ-овқат маҳсулотларини, самолёт ва поезд чипталарини, гулларни уйга элтиб бериш бўйича транспорт хизматини кўрсатиш;
хонадонларни йиғиштириш, супуриб-сидириш;
қарияларга кўмаклашиш: уларни овқатлантириш, ювинтириб кийинтириб қўйиш;
ошхоналарга юмшоқ учбурчак жиҳозлар ўрнатиш;

хизмат нархлари унча қиммат эмас. Сифати ва сақланишлиги кафолатланади. Ускуналар, тозаловчи ва ювувчи воситалар хорижники бўлиб, хизматлар ўта қисқа муддатларда бажарилади.

Бизга ишонсангиз панд емайсиз!
Мурожаат учун телефон: (3712) 56-55-15

Хусусий тадбиркорлик самаралари

КЕЛИНГ, ХУРСАНД БЎЛАСИЗ...

Ўзбекистонимизнинг мустақиллиги ҳар кимга тадбиркорлик фаолиятини кенг ривожлантириш имконини берди. Ишбилармон ва тадбиркорлар халқимизнинг талаб ва таклифларини чуқур ўрганиб, иш олиб бормоқдалар. Натижада қисқа вақт ичида дўконларнинг пештахталарида турли маҳсулотлар кўпайиб қолди.

Халқимизнинг фаровон турмуш кечириши учун ҳаракат бошланганида Пскент шаҳридаги матлубот жамиятида товаршунос бўлиб ишлаётган Адолат Аҳмедовага ўз имкониятларини синаб кўриш фурсати туғилди.

-«Болалар дунёси» номли дўконни хусусийлаштириб ишга киришдим,-дейди фирма раиси Адолат опа. -Умумий сатҳи 1117 квадрат метр бўлган бу бинода 6 та бўлим ташкил этдик. Албатта дўконнинг аввалги эгалари бўлган болаларни ҳам эсдан чиқармадик. Пештахталаримизда янги туғилган чақалоқлардан тортиб катталарнинг ёзги, қишки кийимбошлари, ҳамма турдаги озиқ-овқат маҳсулотлари бор.

Савдо соҳасида 30 йил меҳнат қилаётган олий даражадаги товаршунос Адолат Аҳмедованинг бой тажрибаси бу ерда чинакам ифодасини топди. Пештахталарда минг хилга яқин маҳсулот ўзини кўз-кўз қилиб турибди. Бўлимлар харидорлар билан гавжум. Ҳар бир киши нимадир харид қилиб чиқиб кетади. Уларга қўли-қўлига тегмай хизмат кўрсатаётган сотувчилар, айниқса озиқ-овқат бўлимида Латифа Исроилова, болалар ўйинчоғи бўлимида Зарифа Бобоева, трикотаж бўлимида эса Робия Эшонқуловалардан кўпчилик мамнун бўлаяпти.

-Турли хилдаги ишлаб чиқариш корхоналари, фирмалари билан шартномалар тузиш, пул ўтказиш учун банк жараёнлари, транспорт масалаларида анчагина қийинчиликларимиз бор,-дейди Адолат Аҳмедова.

Албатта, кўпчиликни қийнаётган банклар хизматидаги баъзи сусткашликлар бўлмаса, транспорт хизмати қиммат бўлмаса, пештахталарда маҳсулот тури кўпайиб, арзонлашарди, дўконлар янада гавжумлашган бўлар эди.

Темур ХАЙДАРОВ.
Муаллиф олган сурат.

Суратда: «Адолат» фирмасининг раиси Адолат Аҳмедова (ўртада) озиқ-овқат бўлимининг сотувчиси Латифа Исроилова (ўнгда) харидорлар билан суҳбатда.

Сайёралар ва ўсимликлар

ОЙ ҲОЛАТЛАРИ ВА ДАЛА ИШЛАРИ

Асосий қоида: Ой «Мевали» («пуштдор») буржида жойлашган вақтида кўчатларни ўтказиш, экин экиш керак. Шуни унутманг!

Қўй: пуштсиз, қуруқ, эркак, оловли.

Мазкур буржда вақтида Ой бегона ўтлар, зараркунандаларга қарши курашга, шунингдек, ерни юмшатиш ва мевани йиғиб олишга қулайлик туғдиради. Тез ўсиб, тўғридан-тўғри овқатга ишлатиладиган ўсимликларни, жумладан, салатни экиш, райҳон кўчатларини ўтказиш мумкин. Равоч экилса - яхши ўсади.

Сигир: серпушт, хўл, урғочи, тупроқли.

Ҳар қандай экинни, айниқса картошка ва бошқа илдизмевали ўсимликлар, шунингдек барча озуқа экинларини экиш учун жуда мос бурж. Карам, бош ўрайдиган салат ва бошқа баргли сабзавотлар, шунингдек, дуккакли, пиёзли, экинларни экиш жуда яхши натижа беради. Барча ўсимликларга чидамлилик, меваларга - сақланишда барқарорлик бағишлайди.

Эгизак қизлар: пуштсиз, қуруқ, эркак, ҳаволи.

Экинларни ўтоқ қилиш, зараркунандаларга қарши курашиш, чопиқ қилиш, кераксиз шохларни кесиб ташлаш учун қулай фурсат. Кўпгина ўсимликларни экиш, ўтказиш ёки қайта экиш учун ноқулай. Лекин чирмашиб ўсадиган (печакгул) ўсимликлар, шунингдек, қулупнай, маймунжон ва палак қўйиб ўсадиган атиргуллар бундан мустасно.

Қисқичбақа: ғоят серпушт, хўл, урғочи, серсув.

Бу - энг сермаҳсул бурж. Барча экинларни экиш, кўчатларни ўтказиш ва қайта экиш учун, суғориш, озиқлантириш, пайванд учун жуда қулай пайт ҳисобланади. Полиз экинлари, помидор, мевали дарахтлар ва реза мевали тўп бўлиб ўсадиган қулупнайсимон ўсимликларни экишга айниқса яхши фурсат. Фақат Ой мазкур буржда жойлашган вақтда йиғиб олинган ҳамма нарса узоқ турмаслигини эътиборга олиб қўйинг.

Арслон: пуштсиз, қуруқ, эркак, оловли.

Энг пуштсиз бурж ҳисобланади. Бегона ўтларга қарши курашиш ва экинзордаги ҳамма ортиқча нарсаларни чиқариб ташлаш, тупроқни юмшатиш учун кўпроқ мақбул фурсат ҳисобланади. Фақат дарахт кўчатлари ва бутали ўсимликларни ўтказиш мумкин. Меваларни, илдизмевали ҳосилларни йиғиб олишнинг айни пайти.

Бошоқ: пуштсиз, хўл, урғочи, тупроқли.

Ерни юмшатиш, чопиқ қилиш ва зараркунандаларни йўқотиш учун қулай вақт. Овқатга ишлатиладиган бирон экинни экиш ёки ўтказиш тавсия этилмайди. Манзарали ўсимликлар, учқатга ўхшаш бутали экинлар, лола, наргис, гладиолисларни ўтказиш учун қулай вақт бўлиб, уларнинг баланд бўлиб ўсишига ёрдам беради. Сачратқи ва бошқа ҳар қандай доривор ўсимликларни экиш учун яхши вақт ҳисобланади.

Тарозу: ўртача ҳосилли, хўл, эркак, ҳаволи.

Кўпчилик экинларни экиш учун қулай, ўсимликларга чиройли, серсув мева, яхши бақувват илдиз, йирик туганаклар беради. Шу фурсатда экилган гуллар алоҳида чиройли ва хўшбўй ҳид-таровати билан ажралиб туради. Барча хилдаги сирғалувчи, палак қўювчи экинлар, шунингдек озуқабоп ўсимликларни экиш яхши натижа беради.

Чаён: ғоят серҳосил, хўл, урғочи, сувли.

Ҳосилдорлиги жиҳатидан Қисқичбақага яқин. Қисқичбақа буржида қилинадиган ишлар мазкур буржга ҳам мос келади. Ўсимликларга юқори чидамлилик ва яшовчанлик, мўл-кўлчилик бағишлайди. Ер бағирлаб, палак отиб ўсадиган экинлар, доривор ўсимликлар, шунингдек игнали ва тиканли ўсимликлар учун айниқса қулай пайтдир. Илдиз мевали ҳосилни йиғиштириш тавсия этилмайди (улар узоқ турмайди). Шу фурсатда хомток қилиш, дарахтларга шакл бериш, ортиқча шохларни ҳамда новдаларнинг учларини кесиш ҳосилнинг кўпайишига олиб келади. Шу кезлари экинларни суғориш фойдали.

Ёй: пуштсиз, қуруқ, эркак, оловли.

Ерларни юмшатиш, чопиқ қилиш, сабзавот, мева ва илдиз мевали ҳосилларни йиғиштириш, уруғни йиғиб олишга қулай фурсат. Тез ўсадиган экинлар, пиёз, қалампир, озуқа учун ўтларни экиш мумкин.

Тоғ эчкиси: серпушт, ўртача қуруқ, урғочи, тупроқли.

Ҳосилдорлик жиҳатидан Сигир буржига яқин, лекин қуруқроқ. Айниқса, картошка ва бошқа илдиз мевали, дуккакли, пиёзбошли ўсимликлар экиш учун қулай фурсат ҳисобланади. Ўсимликларга чидамлилик ва барҳаётлик бағишлайди, совуққа чидамли бўлишга ёрдам беради. Дарахт кўчатлари ва бутали ўсимликларни ўтқазишга жуда мос келади.

Қовға: пуштсиз, қуруқ, эркак, ҳаволи.

Ўтоқ, чопиқ қилиш, зараркунандаларга қарши курашиш, айниқса - баргли экинлар ва илдиз мевали ўсимликлар ҳосилини йиғиб олиш учун қулай вақт ҳисобланади. Ҳеч бир экин экиш, кўчат ўтқазиш тавсия этилмайди. Биргина экин бундан мустасно бўлиб, пиёз экса бўлади.

Балиқ: ғоят серҳосил ва хўл, урғочи, сувли.

Қисқичбақа буржига ўхшайди, шу буржга хос тавсиялар мос келади. Бироқ илдиздан ҳосил берадиган ўсимликлар, бодринг, ошқовоқ экинлари айниқса яхши ўсади. Шунга қарамай, Ой балиқ буржида жойлашган фурсатда экилган ўсимликлар мевасини узоқ сақлаб бўлмайди. Суғориш ғоят самарали натижа беради.

XEROX
РЕКОМЕНДУЕТ

Новое КАЧЕСТВО
САМЫЙ БЫСТРЫЙ СПОСОБ САМОВЫРАЖЕНИЯ
XEROX XPrint J5
монохромный струйный принтер

ПРЕДСТАВИТЕЛЬСТВО ФИРМЫ XEROX
ТАШКЕНТ (3712) 39 47 19

БИЗГА ЁЗАДИЛАР

ЧАҚИРИЛУВЧИЛАР КУНИ

Гулбаҳор қўрғонида «Чақирилувчилар куни» бўлиб ўтди. Йиғилишни очган туман ҳокими И. Тожибоев она-Ватан хизматига отланган йигитларни қутлади, жасур, мард оталари каби хизмат қилишга даъват этди.

Тошкент умумқўшин Олий ҳарбий билим юрти курсантлари қурол ва қўл билан жанг қилиш маҳоратларини намойиш этишди.

ҚИЗИҚАРЛИ УЧРАШУВ

Тошкент шаҳар Юнусобод туманидаги 21-ўрта мактабда ўқувчиларнинг эстетик тарбияси борасида ибратли ишлар амалга оширилаётир. Мактабнинг улуғ санъаткор Олим Хўжаев номи билан аталишида ҳам рамзий маъно бор.

Бу ерда халқ артисти Олим Хўжаев музейи ташкил қилинган. Музейда актёрнинг жонли образларини тасвирларга муҳрланган фотосуратлари, стендлар ҳаёти ва ижодига оид ҳужжатлар муносиб ўрин олган.

Хамза номли академик ўзбек театри жамоаси ўқувчилар ҳузурида тез-тез бўлиб турищибди.

Яқинда таниқли актёрлар Р.Иброҳимова, Т.Азизов, П.Саидқосимов, Ё.Саъдиев, С.Умаровлар мактаб саҳнасида ўзлари ижро этган образларини яна бир бор намойиш қилдилар.

З.МУХАММАДЖОНОВ.

СИҲАТ-САЛОМАТЛИК МАСКАНИ

Қорасув пайпоқ фабрикасининг ходимлари ўз санаторий-профилакторийларида кўнгилдагидек бепул даволанмоқдалар. Бу ерда уларнинг дам олиши ва даволаниши учун ҳамма шароитлар яратиб берилган. Энг янги тиббий ускуналар, малакали шифокорлар ва бошқа ходимлар қулай дам олиш ва даволаш хоналари улар хизматида. Кино ҳаваскорлари учун эса видеотехника ишлаб турибди. Ошхонада тайёрланаётган таомлардан хўрандалар мамнун. Улар шу ерда ёрдамчи хўжалик экинзорида етиштирилган янги сабзавот маҳсулотларини тамадди қилмоқдалар.

Т. ШЕРОВ.

ОЙНАИ ЖАҲОНДА

(Боши 3-бетда)

21.55 «Кинонигоҳ».
23.35—24.00 «Спорт-қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Мусаввир нигоҳи». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси

6.30—8.00 «Телетонг».

***

18.10—20.40

*

20.40 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.30 «Шашмақом». Мусиқий фильм.

*

Россия давлат телевиденеси 22.35—23.05

*

23.05 Эълонлар.
23.10—23.15 Янгиликлар.

IV

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультkарусель».
18.55 «Ўз ҳақингизда сўзланг».
19.25 «Юлдузлар жилоси».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Интерпартнер».
21.30 Эълонлар.
21.35 «Компьютер-ревю».
22.00 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
22.30 «Сизга таъзим». Телеочерк.
23.10—23.20 «Хайрли тун!»

ЖУМА, 19

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Юзма-юз». Мулоқот.
8.50 Немис тили.
9.20 «Фахрийлар—фахримиз».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Булоқлар кўз очганда». Самарадорлик омиллари.
10.35 Халқ чолғулари ва баян созанда ижрочиларининг VII республика танлови.
11.25 «Деҳқонки, дона сочар...» Публицистик кўрсатув.
12.00 «Маърифат» видеоканали.
14.00—14.05 Янгиликлар.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Кичкинтоймиз—гижингтоймиз». Телебеллашув.
18.50 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оқшом эртаклари.
20.10 «Ҳаёт ва қонун». Фуқаролик жамиятида сиёсий партияларнинг роли.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Бозор услублари: талаб ва таклиф». Пойафзал тармоқларининг истиқболи.
21.30 «Хотира». Ўзбекистон халқ ҳофизи Эрка қори Каримов.
22.40 «Бизким, мулки Турон...» Бадиий-публицистик кўрсатув.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55—00.30 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 Эртаклар оламига саёҳат.
18.35 «Юлдузлар».
19.05 Эртага—шанба.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «PAKS» тақдим этади...
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Ривоят».
21.10 «Офарин».
21.40 «Таманно».
21.50 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.30—23.20 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Мискар». Телефильм.

*

Россия жамоат телевиденеси

6.30—8.00 «Телетонг».

***

18.20—20.40

*

20.40 «Тропиканка сири». Телесериал.
21.30 Эълонлар.
21.35 «Одамато қовурғаси». Бадиий фильм.

*

Россия давлат телевиденеси 22.50—23.20

*

23.20 Эълонлар.
23.25—23.30 Янгиликлар.

IV

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Мультkарусель».
18.55 «Самарали изланишлар».
19.25 «Билиб қўйган яхши».
19.50 Эълонлар.
19.55 «Кинематограф».
21.25 «Бизнес-академия».
21.50 Эълонлар.
21.55 «Мусиқий меҳмонхона».
22.35 «Оқ соя».
23.05—23.15 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 20

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 Республика газеталарининг шарҳи.
8.40 «Бувам, Килиан ва мен». Бадиий фильм.
10.00 «Ёшлик» студияси. «Онамнинг ўгитлари».
10.30 «Хотира». Ғулом Зафарий.
11.00 Болалар учун. «LEGO» сайёраси.
11.25 «Муҳаббатнинг сеҳрли наволари». Кинокўрсатув.
12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Яшил чироқ».
13.00 Халқ ижодиёти. «Зилол». Фольклор-этнографик ансамблларнинг телефестивали.
13.40—14.10 Кураш. Осиё чемпионати.

***

15.50 Кўрсатувлар тартиби.
15.55 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Пахтакор»—«Динамо» (Самарқанд). Танаффус пайтида—Телефильм.
17.50 «Ёрдамчилар», «Нонни босган қиз ҳақида». Мультфильмлар.
18.10 «Орзуларим бир дунё». Телеочерк.
18.55 Спорт хабарномаси.
19.05 «Ҳангома». Юмористик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида).
20.15 Бу ажиб дунё...
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 7-серия.
21.30 «Ўзбекистон—Ватаним маним!» Қўшиқлар кўрик-танлови.
22.00 «Оталар сўзи—ақлнинг кўзи».
23.05 «Тунги ёғду». Дам олиш кинодастури.

II

9.00 «Мультфейерверк».
9.15 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
9.35 «Компьютер-Осиё».
10.05 «Ҳайвонот оламининг сирлари».
10.55 Автосалон.
11.15 «Сизнинг услуб».
11.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
12.10 «Кинонигоҳ».
13.50—14.50 «Спорт-қитъаси».

***

18.00 «Совға».
18.20 Фармед.
18.30 Эълонлар.
18.35 «Олам». Маърифий кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Оҳанглар оғушида.
20.05 «Имкон чўққилари».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Мусиқа салтанати».
21.20 Видео янгиликлари.
21.40 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.20—24.00 Видео—«О».

III

17.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевиденеси 17.55—20.40

*

20.40 «Жонли сайёра».

*

Россия давлат телевиденеси 21.00—00.10

*

00.10 Эълонлар.
00.15—00.30 «Қўнғирлик мусаввир». Телефильм.

IV

10.00 «Хоразм афсонаси». Болалар учун фильм. 2-серия.
11.05 Эълонлар.
11.10 «Бизнен мирас» (татар тилида).
11.50 «Дидар» (қозоқ тилида).
12.30 Камер куйларидан концерт.
13.05—13.45 «Умид» (уйғур тилида).

***

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун кўрсатув.
19.00 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.20 «Ташрифлар ва таклифлар».
19.55 Эълонлар.
20.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.50 «Телеташрифнома».
21.05 «Бугунги Европа».
21.25 «Олам ва одам».
22.00 Эълонлар.
22.05 «Бу ажиб дунё».
22.25 «Фильмлар ва тақдирлар».
23.15—23.25 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 21

ФАН КУНИ

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
7.30 «Ахборот».
7.55—8.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» (давоми).

*

8.30 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат киламан».
11.00 Цирк! Цирк! Цирк!
11.45 Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 7-серия.
12.15 «Ташриф». Дам олиш дастури.
13.05—15.15 Ўлмас Умарбеков, Фарҳод Олимов. «Фотима ва Зуҳра». Муқимий номидаги Ўзбек Давлат мусиқий театрининг спектакли.

***

17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «Қўшиғим, жон қўшиғим».
18.35 «Фан уфқлари».
19.05 «Ойнаи жаҳонда...»
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 Мультипанорама.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Диққат, премьера: Юсуф Розиқов. «Домла». Кўп қисмли видеофильм. 8-серия.
21.35 «Якшанба оқшомида». Мусиқий дастур.
22.25 Футбол бўйича Ўзбекистон чемпионати. «Атласчи»—«Нефтчи».
23.15 Диққат, премьера: «Тошкент. Эски шаҳар». («Ўзбектелефильм»)
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00—00.30 «Жаҳон киноси юлдузлари». Элизабет Тэйлор.

II

9.00 Эртаклар оламига саёҳат.
9.20 «RAKS» тақдим этади...
9.50 Ривоят».
10.00 «Офарин».
10.30 «Таманно».
10.40 «Олам». Маърифий кўрсатув.
11.30 «Оҳанглар оғушида».
11.40 «Виждон». Телесериал (Миср Араб Республикаси. Охирги серия).
12.25 «Имкон чўққилари».
12.45 «Мусиқа салтанати».
13.05 Видео янгиликлари.
13.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
14.05—15.45 Видео—«О».

***

17.00 Келгуси ҳафтада.
17.15 Эълонлар.
17.20 Болалар учун. «LEGO» сайёраси.
17.45 «Юлдузлар».
18.15 «Ал- Биширннинг орзу-армонлари». Телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.10 Оҳанглар оғушида.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Шахс ва баҳс».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Фармед.
21.15 Илҳом сатрлари.
21.20 Даракчи
21.30 Футбол олами.
22.00 Келгуси ҳафтада.
22.10 «Оҳанглар ва Эълонлар».
22.50—00.20 Видео—«О».

III

17.10 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.

*

Россия жамоат телевиденеси 17.20—20.55

*

Россия давлат телевиденеси 20.55—22.40

*

22.40 «Ўзбектелефильм» таништиради: «Музей». Премьера.
23.00 Эълонлар.
23.05—23.30 «Панорама».

IV

10.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!». Мультфильм.
10.30 «Эртакларнинг сеҳрли олами».
12.00 Ўзбекистон янгиликлари (инглиз тилида).
12.10 «Парле ву франсэ». Француз тили—ҳамма учун».
12.40 Эълонлар.
12.45 «Менинг кўчам...»
13.00—13.20 «Жонли сайёра».

***

17.10—18.40 Туркия телевидениеси.

*

18.40 «Сиёҳдонча». Болалар учун кўрсатув.
19.00 «Мамлакатлар, воқеалар, одамлар».
19.20 «Сенинг даврингг». Ёшлар учун кўрсатув.
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.25 «Эсдалик учун дастхат».
20.55 «Буюк Ипак йўли». Лотерея ўйини.
21.10 «Миср—кеча ва бугун». 6-кўрсатув.
21.55 Эълонлар.
22.00 «Хонадонингиз осойишта бўлсин!»
23.00 Бу ажиб дунё.
23.20—23.30 «Хайрли тун!».

Автомобиллар оламида

ТАНИШИНГ: «ПОРШЕ-996»

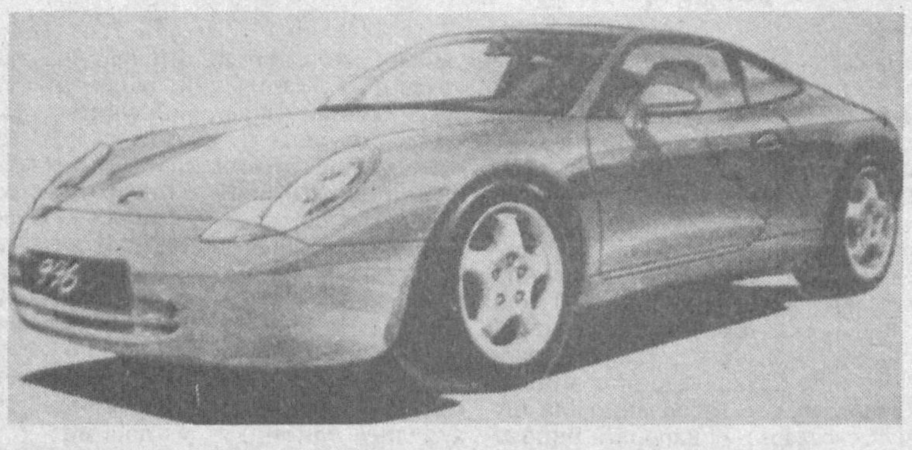

Қисқа фурсат ичида — орадан бир йилдан сал кўпроқ вақт ўтгач, ҳамиша навқирон «Порше-911» автомобилининг янги тури «Порше-966» вужудга келиши кутилмоқда.

Янги автомобилни тайёрлашга доир маълумотлар ҳозирча сир сақланмоқда, аммо унинг яширин равишда олинган тасвири мавжуд. Жаҳонга машҳур фирманинг ана шу янги маҳсули илгариги умумий мутаносибликни сақлаб қолгани ҳолда, бутунлай янги «платформа»га ва кенгроқ кузовга эга бўлади. Унинг одатдан ташқари ёритиш техникаси киши диққатини ўзига тортади. Буни ҳам янгилик деса бўлади. Бу йил ишлаб чиқариладиган «Порше Бокстер» машинасига ҳам ана шундай чироқлар ўрнатилади.

«996» моделли автомашинада олти цилиндрли двигател бўлади. Янги автомобилга 8 цилиндрли ва 350 от кучига эга бўлган моторни ўрнатиш ҳам мўлжалланмоқда. «Порше-996» ва «Бокстер» автомобилларини ишлаб чиқариш учун сарфланадиган ҳаражатларни камайтириш мақсадида умумий узеллар ва агрегатлардан фойдаланилади. Бу кўпроқ осма қисмлар ҳамда трансмиссияга дахлдордир.

Бундан ташқари, бир шаклдаги моторлардан ҳам фойдаланилади. Янги моделдаги машиналар фойдаланишга топширилиши биланоқ «Порше-928» ва «Порше-968» моделидаги автомобилларни ишлаб чиқариш тўхтатилади.

«TOYOTA»НИНГ ЯНА БИР ЯНГИЛИГИ

Тез орада Оврупо мамлакатларига «Paseo» автомобилининг янги модели етказиб берилади. Токиодаги автомобил салонида янги маҳсулот намойиш қилинди. Мазкур автомобилнинг дастлабки тури бундан 5 йил аввал пайдо бўлган эди. У чоғроқ спорт автомобиллари — «Mazda MX-3» ва «Nissan 100 NX»нинг автомобил бозорига муносабати билан улар билан рақобатлашув мақсадида тайёрланган эди. Машина «Tovota»нинг Америкадаги дизайн студиясида «Tercet» модели негизида ишлаб чиқарилган бўлиб, Японияда уни «Gynos» деб атайдилар. Бу машина шу вақтга қадар Оврупода пайдо бўлмаганди. У биринчи марта Брюсселда яқинда ўтказилган мотор-шоу кўргазмасида намойиш этилди.

«Paseo»нинг янги тури ниҳоятда ихчам қилиб ишланган: узунлиги — 4,14 м, эни — 1,65 м. Атиги 1,5 литр ёнилғи сиғадиган ва қуввати 93 от кучига тенг бўлган мотори бор. Машинанинг максимал тезлиги — соатига 180 км, орадан 10,9 секунд ўтиши билан соатига 100 км тезликка эга бўлади.

Бу машина бутунлай америкача хусусиятларга эга. Бунга ажабланмаса ҳам бўлади, чунки унинг дизайни океан ортидаги мутахассислар томонидан ишлаб чиқилган.

Ушбу рукн материалларини тайёрловчи Т. ШЕРОВ.

Суратларда: юқорида «Порше - 966»; пастда «Paseo».

Баҳор.

НЕГА БИЗДА ЭРТАЛАБ?

Бизда ҳар йили биринчи январь эрталаб соат олти бўлганда Нью-Йоркда кечқурун соат еттига занг уради. Янада Ғарбга қараб борсак, Сан-Франциско шаҳрида худди шу маҳал 31 декабрь кечқурун соат тўрт бўлади.

Бунга сабаб, юмалоқ Еримизнинг ўз ўқи теварагидаги бутун бир айланма ҳаракатидир. Ернинг айланиши даврида шаҳарга қуёш нур сочиб турса — кундузи, шаҳар сояда қолса— кечаси бўлади.

Тошкент Шарқий ярим шарда, Нью-Йорк эса ғарбий ярим шарда, аммо Ер ўз ўқи теварагида айланган вақтда Тошкент Нью-Йоркка «етиб» олмагани учун уларнинг орасидаги масофа ҳамиша бир хил бўлади. Бинобарин, Тошкент аҳолиси ҳам, Нью-Йорк аҳолиси ҳам қоронғидан кетма-кет чиқади. Демак, шу пайтдан эътиборан тонг бошланади.

Тошкент билан Нью-Йорк Қуёшга ҳеч қачон баравар рўпара келмайди, яъни Тошкентда ҳам, Нью-Йоркда ҳам баровар чошгоҳ бўлиши мумкин эмас.

А. АЛИЕВ тайёрлаган.

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

«ПИРС» ХУСУСИЙ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ ТИЖОРАТ ФИРМАСИ ҚУЙИДАГИ ТИББИЙ УСКУНАЛАРНИ СОТАДИ:

«Орва-Ретина» рентген плёнкаси;

70х30,5 70х60 ҳажмли «Орва-Ретина» (Германия) флюора плёнкаси;

Буюртма бўйича РО-6, РО-9 наркоз берадиган аппарат;

2,5 ва 10 мл. граммли бир марта ишлатиладиган нина дори (шприц)лар;

70х50 смли вафелли сочиқлар ва 50х50 жермоқоғозлар;

Бир марта қон қуйиш ва эритувчи аппарат (Германия);

Қондаги қандни якка тартибда аниқлагич (Жонсон-Жонсон маҳсулоти)

УзсАлока (Фунидзя, Шиманцу маҳсулоти)

Бир ва 6-12 каналли электрокардиограмма аппарати (ЭКГ)

Рентген ускуналари, флюора аппаратлари;

Эндоскоплар ҳамда қон анализаторлари.

МАНЗИЛ: ТОШКЕНТ ШАҲРИ, ИВЛЕВ КЎЧАСИ, 62-УЙ. (СОБИҚ «РАДОСТЬ» МАГАЗИНИ РЎПАРАСИДА)

ТЕЛЕФОНЛАР: (3712) 55-93-06, 55-91-42 факс 54-67-23. Эрталаб соат 8.00 дан соат 17.00 гача мурожаат қилиш мумкин.

«СЕРАЗ»

масъулияти чекланган жамияти ўзида ишлаб чиқарилган юқори унум билан ишлайдиган қуйидаги ускуналарни сотади:

Икки модификацияли универсал тегирмонлар;
Шлакли блоклар тўпламлари;
Маккажўхори донини сўтасидан ажратгичлар;
Ун, дон ва бошқа шунга ўхшаш маҳсулотларни эловчи механик ускуналар;
Пойдевор плиталари учун қолиплар;
Икки модификацияли шоли оқлагичлар;
Кесувчи дастгоҳ (станок)лар;
Ер ёнғоқ тозалагичлар;
Балконлар учун айвонлар;
Тўловлар ҳисоб рақамига пул ўтказиш йўли билан бўлади.

Телефон: (3712) 96-61-71. Эрталаб соат 8.00 дан кеч соат 17.00 гача қўнғироқ қилиб мурожаат этиш мумкин.

«ТИМАРТ» фирмаси

тел: (8-3712) 91-02-32, 91-60-01

Металл прокат (труба, учбурчак, арматура, пўлат чивиқ, тахта шаклли металл, швеллер, тунука, металл тасма, чамбарак)ларни етказиб бериш бўйича 1996 йил учун шартномалар тузади.

Металл прокатларни Доимий суратда майда улгуржи тарзда ва вагонлаб сотиб олади ёки айирбошлайди. Диаметри 325-1020 ммли трубаларни ҳамда Украинадан келтирилган Гост 8732 57х4 трубаларни, 6-30х8, 6-100х4 металл тасмаларини, 40-50 ммли учбурчакларни, N5 швеллер ҳамда N20 тўсинларни, қалинлиги 25,40,50 ммли тахта шаклидаги металларни, 25-130 ммли чамбаракларни, диаметри 12-25 ммли арматура ва иссиқхоналар учун қалинлиги 0,12 мм, эни 3 метрли полиэтилен пленкани сотади.

Манзил: 700005, Тошкент-5, 8-Март кўчаси 57-уй, 73 а/я.

МУНАЖЖИМЛАР ТАЪБИРИ

(15-21 апрель кунлари учун)

ДАЛВ (20.01-18.02) ойи фарзандлари учун бу ҳафта тинч-осойишта ўтади. Ҳар ким бу ҳафта ичи яхши дам олиб, соғлиғини тиклаш билан шуғулланса ёмон бўлмас. Яхши солиҳ кишилар суҳбатида бўлмоқ, улардан руҳий озуқа олмоқ кўп яхшиликлар келтирур. Ўғирлик, порахўрлик, кишиларга қаҳр-ғазаб, тинчлик бузилишига сабаб бўлур.

ХУТ (19.02-20.03) ойида туғилганлар учун бу ҳафта омадли ўтиши кутилур. Шунинг учун режалаштирилган барча ишларни бошлайвериш мумкин. Айниқса, савдо-сотиқ, хизмат сафари, илмий иши, ишлаб чиқариш ҳамда хайрия маросимларини ўтказишлардан катта манфаатлар кўрилади.

ҲАМАЛ (21.03-22.04) ойи фарзандлари учун бу ҳафта омадли ва нохушлик аралаш келиши кутилади. Шу кунларда сафарни тўхтатиб турилгани маъқул. Бошлиқлар олдига киришини ҳам кейинга суриш керак. Бу ҳафтада кўпроқ фурсатни фарзандлар тарбиясига бағишланса, у оила бахти учун кўп фойда келтиради. Бу даврда иложи бўлса ҳеч ким билан тортишмаслик яхшироқ.

САВР (23.04-20.05) ойи фарзандлари учун бу ҳафтанинг аввали нохуш бошланиши мумкин. Лекин улар тушкунликка тушмай, ўзларини қўлга олиб, яна яхши ният билан бошлаган ишларига қўл урсалар кутилган натижага эришилади. Ҳафта аввалида бўладиган савдо-сотиқдан сақланиб турилса ёмон бўлмайди. Ҳафта давомида кишилар тўғрисида ҳар хил фикр билдириш, ғийбат гап ташлаш ва тухматдан мутлақо тўхташ керак.

ЖАВЗО (21.05-22.06) ойи фарзандлари учун бу ҳафта қувончли ва бахтли дамларга бой бўлиши кутилади. Хусусан савдо-сотиқ ишларида улар катта фойдага эришишлари мумкин. Бу кунларда оила иқтисоди учун қилинган ҳамма ишлар яхши натижалар билан якулланади. Ушбу дамларда эр-хотин бирбирига бевафолик қилишдан қаттиқ сақланишлари керак. Акс ҳолда бу ҳиёнат уларнинг ўзларига эмас, балки фарзандларига уриши ҳеч гап эмас.

САРАТОН (23.06-21.07) ойи фарзандларининг бу кунлардаги илмий ишлар билан шуғулланишлари катта муваффақиятлар билан тугайди. Бундан ташқари олимлар, солиҳ кишилар билан ўтказган ҳар соатлари режадаги ишларининг амалга ошишига катта-катта баракотлар олиб келади. Ушбу ҳафтада амалдор ва ҳокимлар қабулига кириш ҳам кўзланган натижага олиб келиши кутилади.

АСАД (22.07-22.08) ойида туғилганлар учун бу ҳафта бироз нохуш келиши кутилур. Хусусан, ҳафтанинг аввалида ишхонада ва оила бюджетида бироз қийинчиликлар юзага келиши мумкин. Лекин сабр қилиб, босиқлик билан ҳаракат қилинса, иншооллоҳ, ҳаммаси яхши бўлиб кетади. Юз беражак қийинчиликларнинг олдини олиш учун ўғрилик, хиёнат ва бузуқчиликлардан қаттиқ ҳазар қилиш лозим.

СУНБУЛА (23.08-22.09) ойида туғилганлар учун бу ҳафта тўла омад ҳафтаси бўлиши кутилур. Бу кунларда режалаштирилган барча ишларни бажариш мумкин. Хусусан, ишлаб чиқариш, дала ишлари ва илмий соҳаларда яхши натижаларга эришиш эҳтимол қилинур. Ҳафта давомида кишилар қалбига йўл топиш ва уларнинг меҳрини осон қозониш мумкин.

МЕЗОН (23.09-22.10) ойида туғилганлар учун бу ҳафта оддий кунлардан иборат бўлиб, деярли эсда қоларли воқеалар бўлмаслиги эҳтимол қилинур. Мазкур кунларда сафарга чиқиш, тўй-ҳашамлар ўтказиш, дам олишлар уюштириш ҳам табиатга сайр этишлар жуда мароқли ўтиши кутилур. Бу ҳафтада бево-бечораларга хайр-эҳсон қилиш, қариндош-уруғлар билан борди-келди қилиш кўп яхши бўлур.

АҚРАБ (23.10-21.11) ойида туғилганлар учун бу ҳафта омадли келиши кутилур. Бу кунларда ўйлаб қўйилган ишларни батартиб бажариб яхши натижаларга эришиш мумкин. Хусусан, савдо-сотиқ ва ишлаб чиқариш соҳаларида катта муваффақиятларга эришиш эҳтимол қилинур. Бу ҳафта шахсий ҳаётларида ҳам омад кулиб боқади.

ҚАВС (22.11-21.12) ойида туғилганлар учун бу ҳафта ўта қайноқ келиши кутилади. Яъни мазкур кунлар давомида ҳар хил яхши ва нохуш воқеалар бўлиб ўтиши эҳтимол қилинади. Шуларни назарда тутиб, иложи борича барча ишларда эҳтиёткор ва зийрак бўлган маъқул. Оилада эса кўпроқ фарзандлар тарбиясига ва ота-оналарни рози қилишга ҳаракат қилиш лозим.

ЖАДДИ (22.12-19.01) ойида туғилганлар учун бу ҳафта омад ҳафтаси бўлиши кутилур. Бу кунларда бир қанча ният қилиб юрган яхши ишлари юз бериши ва қўрқиб юрган нарсалари даф бўлиши эҳтимол қилинур. Хусусан, унинг ўз вазифаси ё касби соҳасида катта қувончли воқеа юз бериши мумкин. Ҳафта давомида сафарга чиқиш, тўй маросимлар ўтказиш ва шартномалар тузиш мумкин. Мазкур кунларнинг яна ҳам омадли ўтишига ўғирлик, ёлғон-ғийбат, ҳиёнатлардан сақланишлар кафолат бўлур. Валлоҳу Аълам.

● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ● СПОРТ ●

МАҚСАДЛАРИ МУШТАРАК

Республика Вазирлар Маҳкамасининг «Ўзбекистонда футболни ривожлантиришнинг ташкилий асослари ва принципларини тубдан такомиллаштириш чора-тадбирлари тўғрисида»ги қарорини амалга оширишга «Ўзбекистон темир йўллари»нинг Оролбўйи бўлимида ҳам изчиллик билан киришилди.

— Бу борада маъмурият билан бирга касаба уюшмалари қўмитаси ташаббускор бўлди, — дейди Оролбўйи бўлими бошлиғи Ўзбекистон Олий Мажлиси депутати Тинчлик Темирбоев. — Чунки, мақсадларимиз муштарак — спортнинг оммавийлигига эришишдир. Бу борада аниқ тадбирлар ишлаб чиқилиб, унинг ҳаётга татбиқ қилинишига киришдик.

Биринчи навбатда Қўнғиротдаги темир йўл парки ҳудудида 1,5 минг томошабинга мўлжалланган стадион қурилиши бошланди. Бу мақсадга 700 минг сўм ажратилди. Қурилиш ҳашар йўли билан тезкор олиб борилмоқда. Бу ерда волейбол, баскетбол, қўл тўпи ўйнаш учун махсус майдончалар ҳам бўлади. Мазкур иншоот май ойида фойдаланишга топширилади.

Урганч шаҳридаги темир йўл станциясида спорт майдончаларини таъмирлаш поёнига етказилди. Шунингдек, бўлим тасаррфуидаги 6 та умумтаълим мактабларида ҳам етарли қулайликларга эга бўлган футбол майдончалари тўла жиҳозланди.

Ҳозир Қўнғирот, Урганч локомотив деполари футбол командалари Қорақалпоғистон республикаси ва Хоразм вилояти биринчиликларида муваффақиятли иштирок этиш учун шай бўлиб турибди.

Маълумки, футболнинг келажаги иқтидорли ёшларнинг қай даражада танлаб олиниши, тарбияланишига боғлиқ. Оролбўйи ҳудуди темирйўлчи — спортчиларининг, касаба уюшмалари қўмитасининг ана шу эзгу ниятларини рўёбга чиқаришлари учун кўп йиллардан бери кўндаланг турган муоммани ҳал этиш зарур. Бу — Қўнғирот шаҳрида болалар ва ўсмирлар спорт мактабини очишдир. Бу борада республика тармоқ касаба уюшмалари Марказий Қўмитаси, «Локомотив» клуби яқиндан ёрдам берса мақсадга мувофиқ бўлар эди.

Абдураҳмон ИСКАНДАРОВ, Қорақалпоғистон республикаси

ОЛИМПИАДАЧИЛАР САФИГА

Шу йил ёзда АҚШнинг Атланта шаҳрида ўтказиладиган олимпиада ўйинларига номзодларни саралаш давом этмоқда.

Маълумки, мамлакатимиз спортчилари биринчи марта мустақил жамоа бўлиб олимпиадага йўл оладилар. Энг кучлилардан иборат бу жамоа юз кишилик бўлади. Хитойда ўтказилган кураш бўйича Осиё чемпионати ҳам бу борада ўзига хос синов бўлди. Эркин курашчиларимиздан Руслан Хинчагов билан Борис Будаевлар олимпиадага муносиб номзод эканликларини намойиш этиб, ғолиблик супасига кўтарилдилар. Грек-румо кураши бўйича вакилларимиздан Григорий Пуляев кумуш медаль олган бўлса, Шамсиддин Худойбердиев билан Шермуҳаммад Қўзиевга бронза медаллари насиб этди.

БИЛЛУРНИ КЎЗЛАБ

Футбол бўйича мамлакат чемпионати муддатини кечиктирилиши жамоаларнинг мавсумга шайлигини оширишга имкон бермоқда.

Ўйингоҳлар эса замон талаблари асосида қайта таъминланмоқда. Ўзбекистон кубоги учун курашни барвақт бошлангани эса футболчилар маҳоратини тобига етказиш, чемпионатга ҳозирланишда муҳим босқич бўляпти.

Маълумки, биллур соврин — Ўзбекистон кубоги учун 42 жамоа 8 гуруҳга бўлиниб, дастлабки босқич баҳсларида иштирок этди. Бугун иккинчи тур ўйинлари бўлади. «Истиқлол» — «Прогресс», «Нефтчи» — «Чилонзор», «Нурафшон» — «Пахтакор», «Наврўз» — «Гулистон», «Навбаҳор» — «Насаф», МХСК — «Тўқимачи», «Машъал» — «Дўстлик», «Трактор» — «Шаҳрихон» жамоалари майдонга тушадилар. Эрта ўтиб индинга чорак финалчилар аниқланадилар.

Мирзо АНВАР.

Шахмат олимпиадаси

ОТ ЎЙНАТИБ, ФИЛ СУРИБ...

6-7 апрель кунлари Тошкент шаҳридаги Ўзбекистон Республикаси энергетика ва электрлаштириш вазирлиги биносида —халқаро шахмат-шашка олимпиадаси бўлиб ўтди. Беллашувларда Ўзбекистон ва Марказий Осиё республикалари энергетика корхоналари ва ташкилотлари вакиллари куч синашдилар.

Мусобақаларда Ўзбекистон, Тожикистон, Туркманистон ва Қозоғистондан 12 команда қатнашди. Шахмат ва шашка мусобақаларида Ўзбекистон энергетиклари шарафини Фарғона электр тармоқлари командаси ҳимоя қилди.

Жами 100 нафарга яқин спортчилар иштирок этган мусобақаларда 3 спорт устаси, 9 усталикка номзод ва 24 нафар 1-разрядли спортчилар қатнашди. Шу боис беллашувлар юқори савияда ўтди.

Беллашувлар залида дўстона муҳит ҳукм сурди. Олимпиада очилиши ва ёпилишида касаба уюшмалари Марказий Қўмиталари раислари бошчилигида кўплаб меҳмонлар, шунингдек қардош республикалардан делегациялар қатнашдилар.

Қизиқарли ва шиддатли курашларда ўтган мусобақалар қуйидаги натижалар билан якунланди.

Халқаро даврада шашка бўйича мусобқаларда Ўзбекистон шарафини ҳимоя қилган Фарғона электр тармоқлари командаси биринчи ўринни эгаллади. Иккинчи ўринни Қозоғистон, учинчи ўринни эса Туркманистон командалари қўлга киритди.

Шахмат бўйича мусобақаларда биринчи ўринни Қозоғистон, иккинчи ўринни Ўзбекистон (Фарғона), учинчи ўринни Туркманистон командалари эгаллади.

Шахсий биринчиликда шашка бўйича ўзбекистонлик С. Кочергин, И. Шеронов, З. Сафина, шахмат бўйича қозоғистонлик М. Рискин, Е. Огай, Н. Собировлар ғолиб бўлишди.

Ўзбекистон энергетика корхоналари ва ташкилотлари ўртасида ўтказилган мусобақада Шаҳрисабз, Тошкент, Наманган, Навоий, Андижон, Фарғона электр тармоқлари, Ўзбекистон энергетика вазирлиги, Тошкент шаҳар электр тармоқлари корхонаси, Урта Чирчиқ гидро-электр станцияси каскади, «Ўзтрансгаз» командалари куч синашдилар. Шашка бўйича мусобақаларда Урта Чирчиқ гидро-электр станцияси каскади командаси —1; Ўзбекистон энергетика вазирлиги командаси -2; Шаҳрисабз электр тармоқлари командаси -3; ўринни эгалладилар. Шахмат бўйича беллашувларда Навоий электр тармоқлари -1; Шаҳрисабз электр тармоқлари -2; Урта Чирчиқ гидро-электр станцияси каскади командаси 3- ўринни қўлга киритишди.

Шахсий биринчиликда шашка бўйича Э. Худойбергенов, М. Мирюсупов, Н. Касатова (Урта Чирчиқ, ГРЭС каскади), шахмат бўйича Н. Уралов, Р. Умаров, Ю. Умарова (Навоий) лар ғолиб бўлишди.

Шуни ҳам таъкидлаш жоизки, ушбу Олимпиада ўйинларида ютқазганлар бўлмади. Чунки энергетиклар касаба уюшмаси Марказий Қўмитаси шахмат-шашка мусобақалари қатнашчилари ва меҳмонлари учун кўплаб совғалар ва эсдаликлар ҳозирлаган эди. Ҳатто меҳмон командалар оталиқлари четда қолгани йўқ. Жумладан, Тожикистон командасини касаба қўмитаси раиси Зукур Орипжонов бошлиқ Тошкент шаҳар электр тармоқлари, Туркманистон командасини касаба қўмитаси раиси Абдусамат Аҳмедов бошлиқ Тошкент электр тармоқлари, Қозоғистон командасини касаба қўмитаси раиси Аҳсан Усмонов бошлиқ ихтисослашган ремонт-ишлаб чиқариш корхонаси касаба қўмиталари олган эдилар.

Олимпиада ёпилиши маросимида унинг иштирокчилари ва меҳмонлари номига кўплаб илиқ сўзлар айтилди.

Қозоғистон энергетиклар касаба уюшма қўмитаси раиси Аҳмад Калиев эстафетани қабул қилиш истагини билдирди. Шахмат-шашка бўйича Марказий Осиё мамлакатлари энергетикларининг кейинги Олимпиадасини Қозоғистонда ўтказишга даъват этди. Шунинг учун ҳам мусобақалар иштирокчилари бир-бирларига «Қозоғистонда яна учрашгунча, хайр» деб қолдилар.

Н. ТЕШАБОЕВ, «Нурчи» тармоқ жисмоний тарбия-соғломлаштириш ва спорт жамият раисининг ўринбосари.

ИШОНЧ

МУАССИС: ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА УЮШМАЛАРИ ФЕДЕРАЦИЯСИ КЕНГАШИ

Бош муҳаррир Саидакром САИДВАЛИЕВ

Бош муҳаррир қабулхонаси — 56-25-36
Бош муҳаррир ўринбосари — 56-52-89
Масъул котиб — 56-52-78

БЎЛИМЛАР

Касаба уюшмалари ва мухбирлар билан ишлаш — 56-82-79. Социал адолат, иқтисодий ҳаёт, маданият, маънавият ва хатлар —56-87-78, 56-87-63. Ишлаб чиқариш ва хўжалик — 56-85-43

ВИЛОЯТ МУХБИРЛАРИ:

Андижонда — 5-23-10. Бухорода — 3-50-10. Гулистонда — 2-24-98. Жиззахда —3-82-18. Навоийда —3-41-99. Наманганда — 6-22-10. Нукусда — 2-44-46. Самарқандда — 35-64-22. Термизда — 2-70-07. Тошкентда — 56-82-79. Фарғонада — 24-58-43. Урганчда — 6-03-40. Қаршида — 5-33-71.

Муҳарририятга келган қўлёзмалар (2 оралиқда 5 бетдан ошмаслиги лозим) ва суратлар муаллифларга қайтарилмайди, фойдаланилмаган хатларга жавоб юборилмайди. Таҳририят воситачилик қилмайди. Мақолалардаги ҳамда реклама ва эълонлардаги фикр- мулоҳазалар, келтирилган факт ва рақамлар масъулияти муаллифлар ҳамда реклама ва эълон берувчилар зиммасидадир.

• Газета 1991 йил 21 мартдан чиқа бошлаган.
• Сешанба ва жума кунлари чоп этилади.
• Сотувда эркин нархда.

Манзилимиз: 700165, Тошкент шаҳри, «Правда Востока» кўчаси, 24-уй.

• Нашр кўрсаткичи: 64560; 64561.

Газетага 1994 йил 14 январда Ўзбекистон Давлат Матбуот қўмитаси томонидан 5 рақамли гувоҳнома берилган.

• IBM компьютерида терилди ва саҳифаланди Офсет усулида босилди. Формати А-2, ҳажми 2 босма табоқ.

«Шарқ» нашриёт-матбаа концерни босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. Тиражи — 27.999. Буюртма Г- 0209. Босишга топшириш вақти — 19.00. Топширилди 21.00. Масъул навбатчи: Шомаҳмуд ШОБИЛОЛОВ. 1 2 3 4 5 6